

BARN- OCH UNGDOMSBOKSKATALOGEN 2026/2027

UNGDOM

LÄSTIPS

INSPIRATION

NYA LÄSAMBASSADÖREN

BÖCKER

INTERVJUER

*Dinosaurier
och Escape Room
visar vägen*

Utvalda
titlar ur årets
ungdomsboks-
utgivning

**"Jag trodde
man måste vara
bäst på svenska
för att bli
författare"**

**Seluah Alsaati
äger sin berättelse**

KULTURRÅDET

GRATIS!

Ojoj ... vad trassligt livet kan vara!

Familjerelationer, identitet (vem-är-jag-egentligen?), vänskap, utanförskap, kärlek, brist på kärlek, dystopier, klimatångest ... puh. Känner du igen dig? Är det här frågor och tankar som stundtals, kanske hela tiden, upptar dig? ”Ja visst gör det ont när knoppar brister ...”, som poeten Karin Boye skaldade för över 90 år sedan. Trots sina år på nacken är detta inledningen på det kanske mest berömda poemet under i alla fall 1900-talet, kanske även 2000-talet, men det återstår att se. Karin Boye föddes för 126 år sedan. Hon debuterade när hon endast var 22 år. Lite förenklat kan man säga att Karin Boye i sitt (korta) liv och författarskap sysslade med tillvarons skav: hon trotsade tidens konventioner och bröt ny mark i både konsten och livet. Rörelse och uppbrott drev henne. Hennes dikt slog, och slår nog fortfarande, an hos de unga, för där ryms mod och sårbarhet, känslans intensitet och idealism. Boye skildrade öppet sin bisexualitet, bland annat i den självbiografiska romanen *Kris*, och det i en tid då homosexualitet inte var lagligt och klassificerades som en psykisk störning. Hennes liv var fyllt av skapande men också av mörker, olycka och brustet hjärta.

Som alltid när livet suger finns det trots allt en uppsida, det gäller bara att få syn på den när dimridåerna vägrar att skingra sig. I den här katalogens ungdomsdel är uppsidan över nittio titlar att dyka ner i. Du kommer garanterat hitta något bland dessa som kan passa dig och det du tänker på just nu. Kanske kan du spegla dig i andras skav eller hitta lösningar du inte visste fanns eller bara plocka en bok och se det som fribiljetten till ett äventyr. Att läsa är båda att dra sig tillbaka och att vara i rörelse, öppna dörrar till det okända. Eller för all del till det redan kända men gestaltat på ett nytt sätt. Som Karin Boye skriver i en annan av sina dikter som heter ”I rörelse”:

Den mätta dagen, den är aldrig störst.
Den bästa dagen är en dag av törst.
Nog finns det mål och mening i vår färd –
men det är vägen, som är mödan värd /.../

Välkomna till årets
törstsläckare!

Henriette Zorn
Redaktör

BARN- OCH UNGDOMSBOKSKATALOGEN 2026/2027

Producent och utgivare: Statens kulturråd
Redaktör: Henriette Zorn
henriette.zorn@kulturradet.se
Box 27215, 102 53 Stockholm
Redaktion: Lena Boqvist, Anna Ringberg

AD/Grafisk form: Tegel & Hatt
Omslagsfoto: Maja Brand
ISBN: 978-91-89748-62-0
Tryck: Stibo Complete A/S
Katalogen sprids på bibliotek, förskolor, skolor, BVC, bokhandlar m.fl. Du kan även beställa den via www.kulturradet.se/bou-katalogen
Översättningarna av presentationstexter av böcker på andra språk än svenska är gjorda av Språkpoolen på uppdrag av Kulturrådet.

Deltagande förlag: ALFABETA, ARGASSO, B/WAHLSTRÖMS, BERGHS, BETA PEDAGOG, BONNIER CARLSEN, BOOKMARK, COBOLT, DAR AL MUNA, EASY PEASY PUBLISHING, EGMONT STORY HOUSE, EN BOK FÖR ALLA, EPIX, GOOBAR, GYLEDAL ASTRA, HARPER COLLINS, HEGAS, IDUS, JONNA PALOVAARA, KAUNITZ-OLSSON, KARTAGO, KIKKULI, LILLA PIRATFÖRLAGET, LIND & CO, MIAZAR, MODERNISTA, NATUR & KULTUR, NDIO, NORDIENT, NOSEBLEED STUDIO, NYPON, OLNIAISKY TEKST, OLIKA, OPAL, ORDALAGET, PP BOKFÖRLAG, PICCA PUBLISHING, PIONIER PRESS, RABÉN & SJÖGREN, RUBY BOOKS, SOLENTRO, SOMABOOKS, SPEJA, TORNEDALENS REKLAM, TRASTEN, TUKAN, VILJA, VOMBAT, VOX BY OPAL

SYMBOLFÖRKLARINGAR

Boken finns som e-bok

Boken finns som ljudbok

PYSSELFACIT UNGDOMSDELEN

Korsord s. 15 – 1: Plakat, 2: Konfetti, 3: Hatt, 4: Medborgare, 5: Debatt, 6: Hamburgare, 7: Fred, 8: Demokrati, 9: Megafon, 10: Lagar, 11: Ordförande

Tivoli s. 26 – Vännerna hittar du på balkongen vid spöktåget, i kasta-boll-luckan, i korvståndet, i en av tekopparna och i berg- och dalbanan. Papegojorna finns ovanför vagnarna i berg- och dalbanan, i trädet bakom karusellen, på taket nedanför karusellen, längst ner bland folkmassorna, på berg- och dalbanerälsen, och på taket till kasta-boll-luckan. Hunden med en rosett runt halsen befinner sig nedanför karusellen. Apan sitter i trädet. Sockervadden ligger på marken mellan tekopparna. Barnvagnen är vid korvståndet. Mikrofonen är längst ner till vänster i bild. Ballongen flyger på den rosa himlen bredvid pariserhjulet. Clownen står på balkongen till spöktåget.

Finn fem fel s. 36 – Texten diskho istället för disco, det saknas en röd flagga i vimpeln, en glass istället för en flaska, killen som dansar saknar hästsvans, broccoli istället för popcorn i pojken hand.

Innehåll

Böcker 9–12 år

4

Fem frågor till Sveriges nya läsambassadör!

10

Fakta ungdom

12

Intervju: Seluah Alsaati

16

Test: Vilken läsartyp är du?

20

Serier 9–12 år

22

Intervju: Mats Jonsson – en stilsäker kratta

25

Ungdomsserier

26

Dinosaurier och Escape Room visar vägen

28

Ungdomsböcker

30

28

16

10

Kluriga
pyssel hittar du
på sidorna 20 och
32 i barndelen och
15, 27 och 36 i
ungdomsdelen

Har
läst
☐
Vill
läsa!
☐

Dagboksroman

HÖSTEN FRÅN HELVETET.
EBBA BLAUS DAGBOK
ELLEN STRÖMBERG
RABÉN & SJÖGREN. 301 SIDOR

Ebba Blau skriver dagbok. I den berättar hon om sig själv, sina vänner och sin mamma och hennes nya kille. Om exakt 300 dagar lämnar Ebba Finland för att flytta till Umeå, där mammas kille bor. Det innebär att hon också har exakt 300 dagar på sig att bli någon annan. Hon vill lämna Finland som en "queen", inte som en looser. Det är inte helt lätt för Ebba far fram genom livet. Ofta kan det bli tokigt, som när hon har choklad på tänderna när hon kommer till skolan eller när hon råkar säga att hon har en pojkvän. Det här är en bok fylld av pinsamheter, stora känslor och dramatik. Man skrattar, känner igen sig och ibland vill man nästan gömma sig under täcket för att slippa skämmas. En bok som man inte kan släppa taget om!

Har
läst
☐
Vill
läsa!
☐

Cora är autistisk. Hon är van vid att alla ska försöka ändra på henne. Hon passar inte in i de normer som samhället har bestämt ska gälla. Så träffar hon Adrien och de blir vänner. De hjälper Adriens pappa med hans företag, att skapa hologram av människor. Men ju mer de "hjälp till" ju mer förstår Cora att det finns saker som är fel. Ska hon våga säga vad hon tycker? En bok som väcker frågor om AI, identitet och att våga/kunna vara sig själv.

AI

VISA VEM DU ÄR

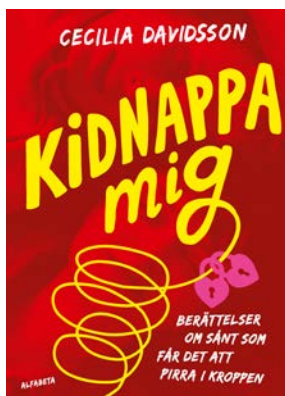
ELLE MCNICOLL
ÖVERSÄTTNING: ANNA THURESSON
LILLA PIRATFÖRLAGET. 312 SIDOR

Har
läst
☐
Vill
läsa!
☐

Nelly ska iväg på dansskollo. Det har mamma bestämt. Hon vill inte, är rädd för att hamna utanför. Men kollo blir bättre än vad hon hade kunnat tro. Hon möter Polly och Wilmer och så visar det sig att hon faktiskt är rätt bra på att dansa. Men givetvis ska allt förstöras. Nelly rymmer. En bok om att våga utmana sig själv och att stå upp för sina vänner.

DET JAG VILL
CAMILLA DAHLSON
IDUS. 135 SIDOR

Har
läst
☐
Vill
läsa!
☐

Kidnappa mig innehåller fem berättelser om kärlek. Hur känns det att vara kär? Måste man alltid vara med den man är ihop med? Och vad händer om man får ett fint halsband av någon och det sedan visar sig att halsbandet kanske är stulet? I de olika berättelserna får läsaren närma sig frågor om stora känslor och förälskelse.

Noveller

KIDNAPPA MIG
CECILIA DAVIDSSON
ALFABETA. 134 SIDOR

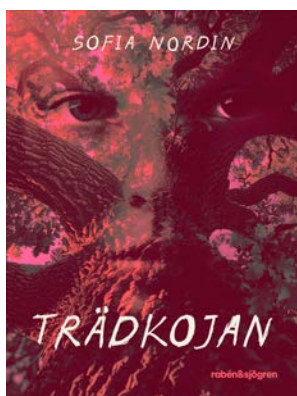

Har
läst
☐
Vill
läsa!
☐

Doris och hennes familj flyttar till Bärghem som ligger i norra Sverige. Doris är inte alls glad för det. Hon hade hellre bott kvar i Göteborg. Inte blir det bättre när det nya huset så tydligt visar att det inte vill ha Doris och hennes familj där. Doris vet inte vad hon ska tro. Det finns väl inte övernaturliga varelser eller? En spännande bok och första delen i en ny serie.

Övernaturliga inslag

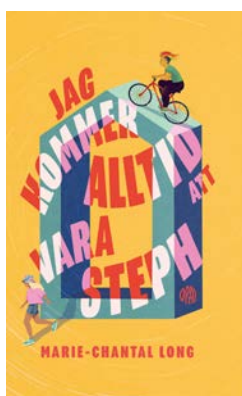
DORIS OCH GLASÄGGET
CHRISTIN LJUNGQVIST
NYPON. 188 SIDOR

Har
lästVill
läsa!

Charlie och Lukas är bästa kompisar eller var bästa kompisar. Allt förändrades när tvillingarna började i klassen. Nu är Lukas bara med dem. Charlie känner sig ensam och vill hämnas. Tänk om han kunde bygga den där trädkojan på egen hand, kojan som Charlie och Lukas alltid pratade om att bygga tillsammans. När Charlie börjar med kojan händer det konstiga saker. Vem är flickan som inte vill äta och som är så kall? Krypande spänning!

TRÄDKOJAN

SOFIA NORDIN
RABÉN & SJÖGREN. 172 SIDOR

Har
lästVill
läsa!

Steph är 12 år. Hon har alltid fått höra att man inte ska ljuga men så berättar hennes pappa en hemlighet som vänder upp och ner på precis allting. Steph har en halvsyster. Kompisarna börjar vara på sociala medier trots att de bestämt att de inte ska hänga där. Vem kan man egentligen lita på? En varm bok som lyfter teman som familj och identitet.

JAG KOMMER ALLTID ATT VARA STEPH

MARIE-CHANTAL LONG
OPAL. 126 SIDOR

Har
lästVill
läsa!

Lorin tvingas åka till ett gammalt stationshus med mamma istället för att få vara med pappa. Pappas nya fru ska ha barn och måste vila. Därför kan inte Lorin vara där. När Lorin kommer till stationshuset börjar hon höra märkliga saker. En ångvissla, olika röster och en flicka som desperat ropar efter någon. Varför är det bara hon som hör detta? Och vad ska hon göra med det som hon får reda på? En bok där dåtid och nutid vävs samman.

BORTVALD

ANGELICA ÖHRN
BILD: ELIN SANDSTRÖM
OPAL. 241 SIDOR

Har
lästVill
läsa!

Maras mamma är författare. Hon skriver skräck och älskar att skrämmas. Nu ska de hyra ett hus och Mara är inte helt nöjd. Huset är fallfärdigt och enligt tanten de hyr av ska de få bort gästen. Om de inte lyckas kommer de att dö. Maras mamma tror att det är en katt som ska passas och är inte ett dugg orolig. Småskrämmande och lättläst. Första delen i en serie.

DÖDEN BOR HÄR

JESPER LUNDQVIST
BILD: DANIEL THOLLIN
NYPON. 64 SIDOR

Har
lästVill
läsa!

Minibitarna, det kallas de fem i gäng-et. De har hängt ihop i evigheter men nu känner Myy att hon inte räknas in. Hon vill fortfarande leka men det är inte längre tillåtet. Nu ska man vara stor och intresserad av smink. När Myy träffar Lassi får hon ge sig in i lekens magiska värld igen. De ger sig hän och glömmar bort både tid och plats. En skildring av att vara i gränslandet mellan barndom och tonår och en hyllning till den viktiga leken.

RÄKNA TYST TILL TIO

LAURA LÄHTEENMÄKI
ÖVERSÄTTNING: PAULINA IMMONEN
LILLA PIRATFÖRLAGET. 214 SIDOR

Har
lästVill
läsa!

En kuslig bok! När Ruben ska gena genom skogen för att komma i tid till fotbollsträningen råkar han hitta en kyrkogård. Han blir nyfiken och stannar till. Snart ser han att kyrkogården är full av gravstenar, alla tillhör barn som saknar efternamn. Vilka är det som ligger gömda i skogen? Ruben försöker få reda på vilka barnen är. Ju mer han anstränger sig, ju mer förändras han. Det är som om ett mörker tar över honom.

DE BORTGLÖMDA BARNENS KYRKOGÅRD: ESTRID

PETRUS DAHLIN
RABÉN & SJÖGREN. 159 SIDOR

Har
läst

Vill
läsa!

Detta är en lättläst bok som bygger på den kinesiska myten om Jadekejsaren och kung Markatta. På en nöjespark är det någon som förstör. Ingen vet vem det är men det finns ledtrådar ... stora avtryck på marken. Markatta och hans vänner får i uppdrag att hitta förstöraren. Spännande! Första delen i en serie.

Äventyr

SKEJTLIGAN: SKRÄCKENS BERG

PAUL MASON
ÖVERSÄTTNING: MARIA FRÖBERG
ARGASSO. 70 SIDOR

Har
läst

Vill
läsa!

Nils och hans morfar ska vandra i fjällen. Till en början går det bra men sedan ramplar morfar, stukar foten och tappar sin telefon. Ingen fara, säger morfar. Men fara är det för nästa dag är morfar knappt vid medvetande och någon telefon för att ringa efter hjälp har de inte. Nils inser att han på egen hand måste vandra tillbaka till fjällstugan för att få hjälp. Om att trotsa sina rädslor i en enslig och utmanande miljö.

Överlevnad

FARLIG VANDRING

ÅSA STORCK
EASY PEASY PUBLISHING. 64 SIDOR

Har
läst

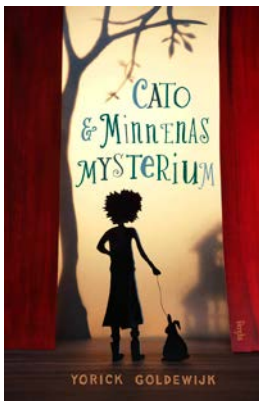
Vill
läsa!

Erla önskar att hennes föräldrar var mer som alla andra. Istället är de arbetsnarkomaner med uppdrag att rädda världen. Men nu har pappa lovat att de ska åka till London på semester. Han ska bara arbeta lite. När de är på restaurang sker ett attentat och Erla skadas. Pappa försvinner bort och snart kommer polisen. Är pappa inblandad i attentatet? Erla och hennes farmor bestämmer sig för att ta reda på vad som hänt. Spännande bok!

Klimataktivism

MIN PAPPA OCH ANDRA TERRORISTER

INGVILD BJERKELAND
ÖVERSÄTTNING: YLVA KEMPE
LILLA PIRATFÖRLAGET. 256 SIDOR

Har
läst

Vill
läsa!

Catos mamma dog samma dag som Cato föddes. Pappan kan inte hantera sorgen utan drar sig in i sin egen värld. Kvar finns Cato som gillar kaniner och att fotografera. En dag möter Cato fru Kano och får hennes visitkort. På kortet står det "Filmer som inte visas någonstans". Cato bestämmer sig för att besöka biografen och börjar arbeta där. De som kommer till biografen har med sig föremål och genom dem kan de resa i tiden.

Tidsresor

CATO & MINNENAS MYSTERIUM

YORICK GOLDEWIJK
BILD: YVONNE LACET
ÖVERSÄTTNING: JOAKIM SUNDSTRÖM
BERGS. 244 SIDOR

Har
läst

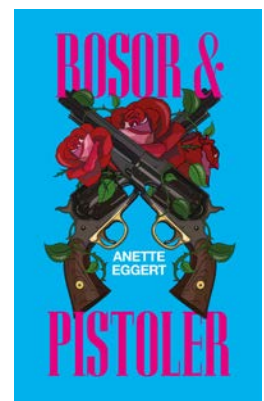
Vill
läsa!

Olivia växer upp med en mamma som lider av narcissistisk personlighetsstörning. Mamman klagar hela tiden på Olivia. Det kvittar vad Olivia gör, allt är fel eller konstigt. Kanske är det därför inte så konstigt att Olivia har svårt att lita på människor. Men visst borde Amanda, bästa kompiserna vara på Olivias sida? En bok om vänskap, drömmar och att växa upp med vuxna som inte mår bra.

Jobbiga familjerelationer

ALLT JAG ÖNSKAR

ANNIKA WIDHOLM
SPEJA. 128 SIDOR

Har
läst

Vill
läsa!

I Rosor och pistoler får vi följa Leo. Allt är kaos. Hemma staplas ölburkarna på rad, pappa kollar på den stora älgvandringen, i skolan har tjejerna börjat sminka sig, kompiserna Ville orkar inte komma till skolan och känslorna finns utanpå kroppen. Det är en fin skildring av brytpunkten mellan att vara barn och ungdom. En bok som många kommer att känna igen sig i.

ROSOR OCH PISTOLER

ANETTE EGGERT
OPAL. 190 SIDOR

Har
läst

Vill
läsa!

Tokig, rolig och galen! Så kan man sammanfatta denna bok om Lottie Brook, vars liv är allt annat än perfekt. Genom att den är skriven i dagboksform får läsaren följa med in i Lotties innersta tankar om livet, vännerna och KitKat Chunkies. Första delen i en serie!

LOTTIE BROOKS EXTREMT PINSAMMA LIV

KATIE KIRBY
ÖVERSÄTTNING: NIKA ABIRI
TUKAN. 432 SIDOR

LÄTTLÄST

Har
läst

Vill
läsa!

Alex ska på scoutläger. Det ser han fram emot. Kanske vågar han till och med fråga Lova om hon vill bli ihop. Men så är det det där med fredagen den trettonde. En otursdag. Då kan allt dåligt hända! En bok som både har skräck och spänning i sig, plus lite skrock och kärlekspirr.

FREDAGEN DEN TRETTONDE

EMMA FÄLDT
ARGASSO. 80 SIDOR

Har
läst

Vill
läsa!

Tänk att få vara med på Gothia! Det är en dröm som kommer att gå i uppfyllelse för Zelda. Men väl i Göteborg inser hon att hon ska få spela mot sitt gamla lag. Hon vet inte riktigt hur hon ska hantera det och det är inte allt. Det går ett rykte om en talangscout som letar efter duktiga fotbollsspelare. Tänk om Zelda är den som blir upptäckt. Fotboll, drama och intriger i en härlig mix!

VÄGEN TILL GOTHIA

FRIDA EJDERSTEDT
BONNIER CARLSEN. 192 SIDOR

Har
läst

Vill
läsa!

Naki och hennes familj lämnar Stockholmsförorten Farsta för att skapa sig ett nytt liv i en mindre stad. Här är allt annorlunda. Naki känner sig som en udda fågel, och det på grund av sin hudfärg. Hur svårt kan det vara att se bortom hudfärgen? Väldigt svårt, verkar det som. Naki inser att hon måste förändra sig själv men hur långt kan man gå för att passa in? En bok om rasism, utanförskap men också om att våga stå upp för den man är.

INTE SOM NI

SHEILA KALUSUMU
RABÉN & SJÖGREN. 287 SIDOR

Har
läst

Vill
läsa!

Hos Naim är det kaos. Mamma har börjat preppa, pappa vill flytta till hus och storebror Majje har hamnat i fel sällskap. Föräldrarna varken ser eller hör. De är helt upptagna med att skälla på varandra. Naim hänger med kompisen Kåge och försöker glömma pengarna och knarket som han råkat se under Majjes säng. En "golare har inga polare", det vet Naim, men om inte han säger något vem ska då berätta för mamma och pappa?

OM KRISEN ELLER KRIGET KOMMER

ANNA SALLENMAN
LILLA PIRATFÖRLAGET. 206 SIDOR

Har
läst

Vill
läsa!

Olivia, Mira och Gina, eller OMG, som de kallar sig, är bästa kompisar. De är inte så populära i skolan, inte som inbegånget Bea, Liv och Ärla. När den kända influensern Gobby flyttar in i samma hus som Mira sätter OMG upp en plan. De ska lära känna Gobby och visa det i sociala medier. En bok om vänskap, relationer och skola. Första delen i en serie!

INGA TÖNTAR

MOA ERIKSSON SANDBERG
BILD: REBECCA PORSE SCHALIN
HEGAS. 45 SIDOR

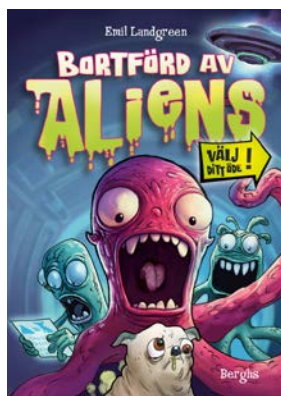

Har
läst
○
Vill
läsa!
○

Det är dags för ridläger. Kristina är orolig. Tänk om det blir som i skolan, att hon blir utanför. Men Kristina behöver inte oroa sig för det första som händer är att hon träffar Anna. De klickar direkt och de blir kompisar. En berättelse om kärleken till hästar blandat med mystik och spänning. Första delen i serien Wendelby Ridläger. Kan passa äldre läsare.

MIDNATTSSOLENS RYTTARE

ULRIKA HEDQUIST
KIKKULI. 167 SIDOR

Har
läst
○
Vill
läsa!
○

Du, dina föräldrar och grannens hund blir tagna av rymdvarelser. Vad vill de egentligen? Och hur ska du bli fri? I den här interaktiva berättelsen får läsaren själv välja fortsättningen. Olika alternativ presenteras och läsaren hoppar till den sida som alternativet hänvisar till. En bok där läsaren har stor makt över handlingen.

BORTFÖRD AV ALIENS

EMIL LANDGREEN
ÖVERSÄTTNING: MARIE HELLEDAY EKWURTEL
BERGS. 85 SIDOR

Har
läst
○
Vill
läsa!
○

Högt tempo och detaljer som gör läsningen riktigt läskig, det bjuder Tobias Söderlund på. Milton och kompisen Thea brukar kolla på skräckfilm ihop. Denna gång ska även den nya killen i klassen, Simme, få komma förbi. Milton vill imponera på Simme och tar hjälp av husets inbyggda AI-system för att få till riktigt läskiga detaljer. Mitt i filmen varnar AI-systemet ... det finns en mördare i huset.

Skräck

MÖRDAREN I HUSET

TOBIAS SÖDERLUND
BONNIER CARLSEN. 112 SIDOR

Har
läst
○
Vill
läsa!
○

Sonya lever i staden. Hon får gå i skolan och vet att det alltid finns mat att äta. Aki är nattfolk. På nätterna jobbar hon med att sortera och laga farliga batterier. Mat vet hon inte när hon får tag i. Aki har tur. Hon ska få sova i en annan flickas säng under dagarna. Det är så Sonya och Aki möts. De lär sig om sig själva men också om världen och om de orättvisor som finns. Spännande och välskrivna debut om mod och vänskap.

NATTFOLKET

ISA SCHÖIER
BONNIER CARLSEN. 144 SIDOR

Har
läst
○
Vill
läsa!
○

Ingenmansland handlar om framtiden. I fem berättelser möter man olika barn. Här finns exempelvis Lia som tävlar med sin fågeldrönare, allt för att få flytta till Nordzonen; och Silas som förlorar sin pappa när en tjuv tar fröerna från fröbanken som Silas familj vaktar. Berättelserna väcker många frågor om framtiden, om att vara människa och hur det är att vara barn i samhällen där det finns stora skillnader.

INGENMANSLAND. 5 BERÄTTELSER

KERSTIN LUNDBERG HAHN
RABÉN & SJÖGREN. 158 SIDOR

Har
läst
○
Vill
läsa!
○

Om det är en sak som Mörten gillar så är det att spela banjo. Hon startar en videokanal, Banjo Baby. Den får snart flera följare, bland annat Alma de Palma. Mörten och Alma börjar skriva till varandra och snart är Mörten kär. Men det finns ett stort problem. Mörten har Tourettes syndrom och tics. Hur kan man förklara det för någon som man aldrig har träffat? En bok med både fart, humor och allvar. Fristående uppföljare till *Comedy Queen*.

BANJO BABY

JENNY JÄGERFELD
RABÉN & SJÖGREN. 247 SIDOR

Har
läst ☐

Vill
läsa! ☐

Andra världskriget

Under andra världskriget vill Hitler att alla ska vara likadana, gärna blonda, blåögda och atletiska. De som är annorlunda hämtas av soldater och försvinner. Vad gör man då om ens lillasyster är annorlunda? Man gömmer henne så att ingen vet att hon finns. Men att gömma människor är farligt. Då går man emot Hitler. Det här är en spännande och verklighetsbaserad berättelse om att göra motstånd och att vara modig, trots att man knappt vågar.

ALLT SOM ÄR VACKERT

KATRINA NANNESTAD

ÖVERSÄTTNING: ELISABETH ESSÉN

BILD: MARTINA HEIDUCZEK

HARPER COLLINS. 345 SIDOR

Har
läst ☐

Vill
läsa! ☐

Dát la Ellie ietjas suollevis biejjvegirjje. Dán girjen sán tjállá suv rádnaj ja tjáppa gáhtto birra, valla aj SUV birra. SÁN gut vájvet Elliev juohkka bieje skávllán. Ellie háhttu sunji rudájt vaddet vaj ij galga tsábbmut. Dat muhtijn manná náv guhkás vaj sán háhttu su-oládit rudájt suv iednes. Dat ájnna gesi Ellie luohtet la biejjvegirjjáj. Mañemusát sán sjaddá duosstel ja ádnu viehkev. Dat gávnnu moatten gielan aktisattjat sveriga dáron jali ieñngisgielan.

Det här är Ellies egen hemliga dagbok. I den skriver hon om kompisar och sin gulliga katt men också om HENNE. HON som trakasserar Ellie varje dag i skolan. Ellie måste ge henne pengar för att inte bli slagen. Det går så långt att hon måste stjäla pengar från sin mamma. Den enda Ellie anförtrot sig åt är dagboken. Till slut tar hon mod till sig och ber om hjälp. Finns på flera språk i kombination med svenska eller engelska.

MUV, ELLI, TJIEGOS BIEJJVEGIRJJE

ELLIES HEMLIGA DAGBOK

HENRIETTE BARKOW. ÖVERSÄTTNING TILL LULESAMISKA: BRITT-INGER SIKKU

ÖVERSÄTTNING TILL SVENSKA: KARIN SOHLGREN. BILD: SARAH GARSON

NDIO. 32 SIDOR

Rätten till ditt språk!

Många barn i Sverige pratar ett annat språk än svenska hemma. För att uppmuntra det finns undervisning i modersmål och i nationella minoritetsspråk i skolan. Om du till exempel pratar arabiska, somaliska eller finska hemma kan du få läsa det språket i skolan. Att kunna flera språk är både roligt och bra!

I den svenska språklagen står det att samhället ska "ge tillgång" till språk. Det betyder att människor inte ska hindras att tala sina språk. Det betyder också att barn som vill utveckla sina modersmål ska kunna göra det – till exempel genom modersmålsundervisning i skolan – och att de som inte kan svenska ska få lära sig språket.

Vill du läsa böcker på ditt språk?

Fråga på ditt närmaste bibliotek! Om de inte har böcker på ditt språk kan personalen hjälpa dig att hitta och låna från andra bibliotek.

Tillhör du en nationell minoritet?

För 26 år sedan erkände Sverige fem nationella minoriteter: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Samtidigt erkändes fem nationella minoritetsspråk: finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Det är språk som har talats i Sverige i flera hundra år.

Samerna är Sveriges urfolk. Det betyder att de har levt här mycket länge och har rätt att bestämma över sig själva och hur de vill leva.

Om du tillhör en nationell minoritet har du rätt att läsa ditt minoritetsspråk i skolan. Du behöver inte tala språket hemma eller kunna språket sedan tidigare för att ha rätt till modersmålsundervisning. Det gäller elever i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan.

Tidigare behövde äldre elever i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan ha goda förkunskaper i språket för att få undervisning. Men den 30 juni 2025 togs kravet på förkunskaper bort. Syftet är att stärka rätten till att lära sig nationella minoritetsspråk.

Lästips

Om andra språk än svenska och nationella minoriteter: **minoritet.se**

Om nationella minoriteters språk, Institutet för språk och folkminne: **isof.se/nationella-minoritetssprak**

Kulturrådets sidor om nationella minoriteter **kulturradet.se/natmin**

Fem frågor till ...

Gift Blessing

**Sveriges nya läsambassadör
– en rappande litteraturnörd
som vill ge unga hopp.**

Gift Blessing fick uppdraget som Sveriges läsambassadör i september 2026 av Statens kulturråd med stöd av Läsrådet. Uppdraget är tvåårigt. Han vill skapa en Oliver Twist-rörelse och nå ut med läsning till dem som lever i utanförskap. Oliver Twist drogs in i mycket dåligheter, och först när vuxna tog ansvar kunde han ta sig ur det. Mottot är "Allt kan få liv igen. Det finns hopp!".

Vad är viktigast rapmusik eller böcker?

Båda är viktiga. Musiken ledde mig till litteraturen. Jag refererar till litterära verk i mina raptexter och vill bygga en bro mellan rapmusik och litteraturen. I grund och botten handlar det om storytelling. Jag har publicerat noveller och håller nu på med en roman. Jag vill gärna tonsätta berättelserna i rapformat.

Vad vill du göra som läsambassadör?

Jag vill få barn och unga att läsa böcker genom att utgå från deras egna intressen. Allt från spel och idrott till memes på internet. Jag vill visa att "läsa" inte bara är skola, utan också kan vara en rolig fritidsaktivitet.

Att läsning har relevans för allas liv, och är lika viktigt som sömn, mat och vatten. Och så vill jag övertala vuxna att vi alla bär ett ansvar för barns läsning.

Du var med i Barn- och ungdomsbokkatalogen för fem år sedan, vad är det största som hänt sedan dess?

Jag rappade för prinsparet på en välgörenhetsmiddag. Det kändes stort. Prinsessan Sofia hade sett mig på teveprogrammet Talang och bokade själv in mig.

Vad läser du helst?

Klassiker. Jag tycker bäst om att läsa från en lista, och klassiker funkade så, "Läs de här. Det här är de bästa verken av världslitteraturen". Jag känner kraften i litteraturen

och den hjälper mig att förstå saker bättre, till exempel det här med att pappa var borta i krig och hur jag skulle bearbeta det.

Vilken fiktiv bokkaraktär påminner mest om dig?

Telemachos i *Odysséen* av Homeros. Han väntar på att hans pappa ska komma tillbaka från kriget. Jag växte upp i tron att min pappa dött i kriget men när jag var 7 år hörde Röda Korset av sig och berättade att de hittat en man de trodde var min pappa – och det var det! För mig blev det som att han återupptod från de döda som i berättelsen om Telemachos.

Text: Lena Boqvist

Bild: Maja Brand

OM GIFT BLESSING

Födelsedag: 10 juni 2002

Född/upp vuxen: Mamma flydde gravid från Kongo. Jag föddes i Namibia i flyktingläger, kom till Bureå/Skellefteå 2006, Skäggetorp/Linköping 2010, Stockholm 2021.

Intressen: Litteratur, teater, musik och alla former av skrivande.

Gör: Fritidsledare, läsfrämjare och rappare.

Oväntad talang: När jag var liten kunde jag göra väggvolter och gå ner i spagat.

Person jag beundrar: Mamma, hon är min största förebild.

Syskon: 6. Ibland händer det att jag glömmer vad någon heter.

Sport jag gillar: Fotboll, bara att titta på.

Älsklingsförfattare: James Joyce. Många säger att han är den svåraste författaren. Jag tycker att han är den tramsigaste.

Om du var tvungen att byta namn i dag, vad skulle du heta då? Björn.

Kuriosa: Höll på att dö vid födseln, men överlevde och fick därför namnet Gift Blessing (välsignad gåva) av sin mor.

Har
läst
○
Vill
läsa!
○

ISTIDER & VÄRMEBÖLJOR SOM FORMAT VÅR HISTORIA

MATS VÄNEHEM
OPAL. 48 SIDOR

Vänehem, som är arkeolog, har skrivit och illustrerat denna relativt tunna men samtidigt väldigt innehållsrika bok om klimatet sett genom världshistoriens ögon. För det är ju så att planeten genomgått många och långa perioder av både varmt och kallt klimat som haft stor inverkan på livets förutsättningar. Kalla perioder har till exempel orsakat missväxt, svält och folkvandringar. Det som är unikt för vår nuvarande situation är att vi människor ligger bakom förändringen och att det går väldigt fort. Författaren går igenom vad som historiskt sett varit kloka strategier för att klara förändringar och hur vi idag kan lära oss av detta. Flera av uppslagen är över landskap som myllrar av människor och detaljer som man kan förlora sig i länge – man upptäcker nya saker vid varje genomläsning. Det är en allvarlig och angelägen bok som också lyckas vara underhållande och hoppfull.

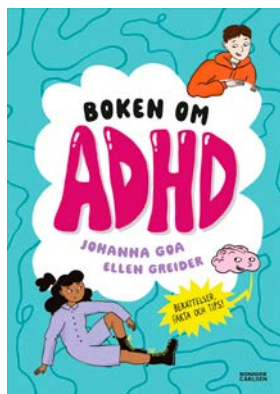

Har
läst
○
Vill
läsa!
○

Som liten fick jag lära mig att inte fälla upp ett paraply inomhus och att inte lägga nycklar på bordet. Jag följde reglerna utan att riktigt fatta varför. Här får jag förklaringar till hur det kom sig att man började tro att vissa fenomen ger tur eller otur. Det är kul att inse att det finns en del logiska orsaker till saker som verkar vara helt slumpmässiga påhitt. Och att det som ger tur i en del av världen kan betyda otur i en annan.

SKROCK: SPEGLAR, STEGAR OCH SVARTA KATTER

ŠTĚPÁNKA SEKANINOVÁ
BILD: LUKÁŠ FIGEL
ÖVERSÄTTNING: MALIN NYMAN
EN BOK FÖR ALLA. 47 SIDOR

e
Har
läst
○
Vill
läsa!
○

Oavsett om du är en av dem som har en ADHD-diagnos eller inte, så är detta en läsvärd bok. Du som lever med ADHD kan, med hjälp av boken, hitta strategier för att klara exempelvis skolan, som kan vara en rejäl utmaning om man inte får rätt hjälp. Och du som inte har diagnosen har med all säkerhet någon i din omgivning som har den. Du får tips på hur du kan vara ett bra stöd. Boken avslutas med ett kapitel för vuxna.

BOKEN OM ADHD

JOHANNA GOA
BILD: ELLEN GREIDER
BONNIER CARLSEN. 154 SIDOR

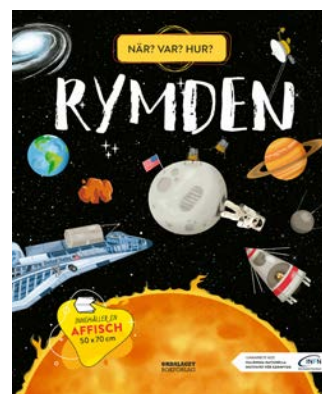
LÄTTLÄST

Har
läst
○
Vill
läsa!
○

I serien "Yrke" kommer nu en del som handlar om hur det är att arbeta som journalist. Boken tar upp många olika aspekter av yrket. Vilka egenskaper som är viktiga att ha och att det finns många olika typer av journalister. Vi får följa Joakim Medin som berättar att det kan vara ett riskfyllt arbete. Han har själv suttit i fängelse två gånger. I slutet finns tips på vad man behöver träna på om man vill bli journalist.

JOURNALIST

EMELIE OLOFSSON
HEGAS. 37 SIDOR

Har
läst
○
Vill
läsa!
○

Varje gång man läser en bok om rymden så väcks genast en mängd frågor. Finns det liv på andra planeter? Kan universum verkligen vara oändligt? Vad menas med att rumstiden kan böjas? Dessa och många andra frågor besvaras på ett så enkelt sätt som det går med hjälp av tydliga illustrationer och överskådlig grafik. Galaxer, supernovor, svarta hål och asteroider väntar på att utforskas. Är du redo så åker vi? 10, 9, 8, 7, 6, 5 ...

RYMDEN

IRENA TREVISAN
BILD: MATTIA CERATO
ÖVERSÄTTNING: ULRIKA MIRANDA
ORDALAGET. 64 SIDOR

HAITISK
KREOL

Istwa Amina nan
Wanament

Bernade Leonidas

Har
läst

Vill
läsa!

Amina ap viv nan yon bouk ann Ayiti kote lapli pa tonbe souvan. Sechrès la fè li difisil pou moun yo plante epi fè legim grandi. Yon jou, Amina jwenn yon liv sou kijan pou kiltive legim lakay grann li. Liv la fè li kòmanse reflechi sou sa li ta ka fè pou amelyore sityasyon an. Nan istwa sa a, otè a montre poukisa bon sistèm irigasyon ak yon itilizasyon responsab dlo enpòtan. Li vle ankouraje jèn yo pou yo chèche solisyon ki ka ede plis moun jwenn dlo.

Amina bor i en by i Haiti där det sällan regnar och torkan gör att det är svårt att odla grönsaker. En dag hittar hon en bok om grönsaksodling hos sin mormor och hon börjar fundera på vad hon kan göra för att förbättra situationen. Författaren vill med sin berättelse lyfta fram betydelsen av bra bevattningssystem och hållbar vattenhantering. Hon vill inspirera unga människor att hitta lösningar som gör det möjligt att få tillgång till vatten.

ISTWA AMINA NAN WANAMENT BERÄTTELSEN OM AMINA FRÅN WANAMENT

BERNADE LEONIDAS
SOLENTRO. 28 SIDOR

MEÄNKIELI

Har
läst

Vill
läsa!

Ossatko sie jo vähän meänkieltä ja olet innokas ophiin lissää? Silloin tämä kirja oon perfekt sulle! "Tule sieki!" oon oppimateriaali, jota saattaa käyttää koulussa, mutta passaa kans perfektisti sulle, joka haluaa kehittää kieltä joutoaikana. Tässä kirjassa sie saat tekstiä, harjoituksia ja aktiviteettia, jotka auttavat sinua rakentamaan sanavarastoa, käsithään kylttyyriä ja tulheen varmemmaksi lukea, kirjottaa ja praatia meänkieltä. Osa kirjasta oon kans ruottiksi.

Kan du lite meänkieli och är sugen på att lära dig mer? Då är den här boken perfekt för dig! Tule Sieki! är ett läromedel som kan användas i skolan men som även passar perfekt för dig som vill utveckla språket på fritiden. Här får du texter, övningar och aktiviteter som hjälper dig att bygga ordförråd, förstå kulturen och bli säkrare i att läsa, skriva och prata meänkieli. En del är också på svenska.

TULE SIEKI! - MEÄNKIELEN OPPIKIRJA 6-9 LUOKKALAISILE TULE SIEKI! LÄROMEDEL I MEÄNKIELI FÖR ÅK 6-9

MERVI ERKHEIKKI, SUSANNE REDEBO. BILD: PATTAMA DEEPLIW
TORNEDALENS REKLAM. 68 SIDOR

Har
läst

Vill
läsa!

Visste du att samerna är ursprungsbefolkning i Norge, precis som i Sverige och Finland? Och visste du att det norska språket kan skrivas på två olika sätt? Denna bok bjuder på spännande fakta om Europas nordligaste land, alltifrån vad som gjort landet så rikt till var du hittar 3000 isbjörnar. Du får dessutom lära dig vad de norska uttrycken kos och gå på tur innebär. Boken ingår i en ny lättläst bokserie om Europas länder.

MEGAFAKTA OM LÄNDER - NORGE*

JENNY OCH MIKAEL EDVARDSSON
EASY PEASY PUBLISHING, 64 SIDOR

*TEXT OCH URVAL AV SALOMON HELLMAN, EXTERN LEKTÖR

Har
läst

Vill
läsa!

Idag spelar nästan alla någon form av dataspel. Antingen på dator, konsol eller i mobilen. De första varianterna av digitala spel utvecklades för cirka 70 år sedan. Sedan dess har det hänt otroligt mycket. Denna resa i tiden liksom ett spels väg från idé till färdig produkt beskrivs i boken. Många spel idag är berättelser liknande dem som finns i böcker eller i filmer och vi får veta vilka olika roller som krävs för att få allt att fungera.

SPELENS EPISKA RESA: EN FAKTA- BOK OM HUR SPEL BLIR TILL

DANIEL STEINHOLTZ
OPAL. 40 SIDOR

Har
läst

Vill
läsa!

Stress är ett växande problem idag och när man drabbas av det kan det lätt bli en ond spiral. Saskia Cort delar här med sig av sina egna erfarenheter men har också pratat med olika experter och kända personer för att få ett så brett perspektiv som möjligt. Här kan vi läsa om vad stress beror på och hur man kan undvika, eller hantera, den på bästa sätt.

STRESS

SASKIA CORT
HEGAS. 37 SIDOR

Har
läst

Vill
läsa!

Tillhör du dem som blir provocerad av ordet feminism och tror att det handlar om att män ska få det sämre? Då ska du läsa denna bok och lära dig mer om hur kvinnors kamp ser ut idag och hur den har sett ut genom historien. Både i Sverige och i många andra länder får vi följa modiga kvinnor som tagit kampen för sig själva och för andra. Trots att boken är lättläst tar den upp komplexa begrepp som exempelvis intersektionalitet.

KOLL PÅ KVINNORÖRELSEN

MOA CANDIL
NYPON. 68 SIDOR

Har
läst

Vill
läsa!

I år har det hållits val och vad passar bättre än en bok om demokrati? Jag tycker att man har fått med oerhört mycket i boken som skildrar ämnet ur ett historiskt och nutida perspektiv såväl som ur ett globalt och lokalt perspektiv. I en tid då demokratin är på tillbakagång – bara en fjärdedel av världens befolkning lever i en demokrati – känns boken viktig.

VÅR DEMOKRATI: OM FAKE NEWS, FRIHET OCH FOLKSTYRE

BJÖRN HÖGLUND
ORDALAGET. 77 SIDOR

KELDERASH-
ROMANI/
ENGELSKA

Har
läst

Vill
läsa!

Kathe šaj dikhen sar phral hai pheja arakhen jekh angrusti le šeres a grastesko, khere kaj peski dej. Kado ankele astaripe jekh dromestar ande romano historija, dži kaj palpale si kana e rom mukhle i India opral pa jekh mija berš. I kniška kerel jekh parudjumos maškar e phralensa hai phejansa me paramiči e fakta lila paše romano kultura hai importano djela, t ex romane buča, o robenipe karing isto Europa hai Porajmos e Romengo. Jekh kniška si me pherdo patreši kaj si lačo kon mangel te sišol pes maj pa historija le romenge.

This book tells the story of a sister and brother who find a horse-head ring at their mother's house. This marks the beginning of a journey through Romani history, all the way back to when the Romani people left India over a thousand years ago. The story is interwoven with informative pages about Romani culture, such as Romani occupations, and major historical events, such as slavery in Eastern Europe, and the Romani Holocaust (Porambos). A richly illustrated book that's perfect for anyone who wants to learn more about Romani history.

Här får du följa ett syskonpar som hittar en hästhuvudring hemma hos sin mamma. Det blir starten på en resa genom den romska historien, ända tillbaka till när romerna lämnade Indien för över tusen år sedan. Boken varvar syskonens berättelse med faktasidor om romsk kultur och viktiga händelser, t.ex. romska yrken, slave-riet i östra Europa och förintelsen. En bok med många bilder som är perfekt för alla som vill lära sig mer om romsk historia.

E ANGRUSTI LE ŠERESA GRASTESKO THE HORSE-HEAD RING

LOANIDA COSTACHE, PETRA GELBART
BILD: ANCA SMĂRÂNDACHE
ÖVERSÄTTNING: NORICA COSTACHE, GABRIELA NENCIU
PIONIER PRESS. 116 SIDOR

KORSORD

7 NÄR DET INTE ÄR KRIG.

1 DEMONSTRATIONSSKYLT.

3 NÅGOT ATT HA PÅ HUVUDET.

5 NÄR MAN DISKUTERAR OCH FÖRSÖKER ÖVERTYGA.

10 REGLER SOM GÄLLER I ETT LAND.

6 NÅGOT MAN ÄTER, KANSKE MED POMMES FRITES.

4 EN PERSON SOM HAR PASS FRÅN ETT LAND.

2 FLYGER I LUFTEN NÄR MAN FIRAR.

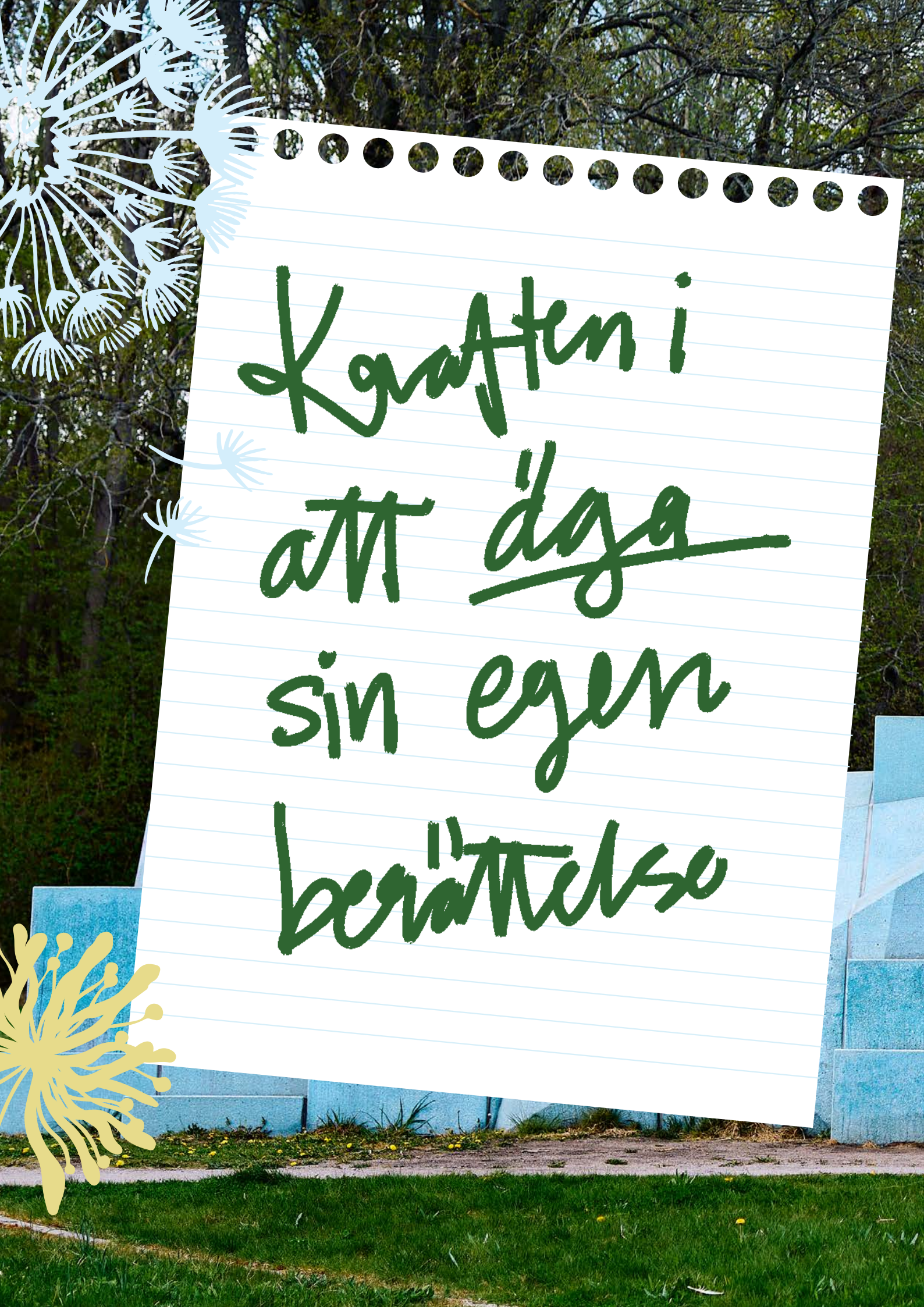
11 DEN SOM LEDER ETT MÖTE ELLER ÄR CHEF I EN FÖRENING.

9 EN SAK MAN KAN ROPA I PÅ DEMONSTRATION.

8 NÄR ALLA FÅR VARA MED OCH BESTÄMMA I ETT LAND.

Kraften i
att dåga
sin egen
berättelse

A woman with long dark hair, wearing a light pink coat and black pants, stands with her hands on her hips on a large, blue, geometric sculpture. The background is a dense forest of green trees. The entire image is framed by a white paper-like border with a perforated edge on the left and stylized yellow plant illustrations at the top and bottom right.

Seluah Alsaati skriver nyskapande, roliga och brännande berättelser från förorten. Som trettioåring började hon rappa – det blev en oväntad väg in i litteraturen.

Namn: Seluah Alsaati

Yrke: Författare och dramatiker

Bor: Skärholmen i Stockholm

Favoritord: Wow!

Om att äga flera språk: Arabiska och finska är bäst för humor. Finska humorn kan vara supergrov och sarkastisk. Arabiska är hetsigt och temperamentsfullt. Svenska passar bäst för djupa reflektioner.

Författarbanan var ingen självklarhet för Seluah Alsaati. Hon förväntades ta över familjeföretaget. Hennes föräldrar sålde väskor, tofflor och skärp, först i ett torgstånd och sedan i butiker. De jobbade dygnet runt och hemmet tjänade som lager.

– Man såg inte julgranen för alla kartonger, berättar Seluah med ett skratt.

Själv skulle hon aldrig bli egenföretagare, sa hon sig. Hon ville inte jobba så mycket. Men nu jobbar hon ändå hur mycket som helst – med sitt skrivande.

– Istället för att ha kartonger överallt har jag bara min dator.

Hemma hos familjen Alsaati talades många språk. Seluah och hennes syster pratade finska med sin mamma och arabiska med sin pappa, medan föräldrarna kommunicerade på engelska med varandra.

I skolan fick Seluah kämpa med svenskan. Även om hon alltid har uttryckt sig genom skrivande – först i dagboken och sedan genom poesi – vågade hon knappt drömma om en framtid som författare.

– Jag trodde att man var tvungen att vara bäst på svenska för att bli författare. Först senare förstod jag att det viktigaste är att ha en berättelse.

När hon fyllde trettio år fick hon en kris. Det här var sista chansen att bli artist, insåg hon.

– Jag stängde in mig i garderoben, som jag isolerat med äggkartonger, och började rappa. Du kan ju inte ens hålla takten, sa kompisarna.

De hade rätt, erkänner hon. Ändå blev hon inbjuden att framträda i Uppsala. Där träffade hon en regissör som såg hennes talang, och bad henne skriva en pjäs om sig själv. Men vad skulle hon skriva? Tre veckor före deadline tog hon sig ur en destruktiv relation. Så hon skrev om det, och grät genom hela texten.

– Jag upptäckte kraften i att berätta, och att inte skämmas för det man varit med om. Att äga sin egen berättelse.

Pjäsen fick titeln ”Inte din baby” och sattes upp på flera scener. Den omarbetades också till en roman med samma namn. Boken belönades med Författarförbundets pris Slangbellan, för ”en rapp, humoristisk och nydanande prosa”. Seluah skriver som man pratar i orten där hon kommer ifrån, Akalla – och har lånat nerv och tempo från rappen.

Sedan debuten med *Inte din baby* har Seluah skrivit flera pjäser, ett manus för tv och ytterligare en roman. Varifrån får hon alla idéer, undrar jag.

– Jag får inga snilleblix-
tar. Jag sitter med block och
penna. Disciplin och deadli-
nes funk har för mig.

Hennes senaste roman, *Sharre*, handlar om en komiker med scenskräck. Stor humor möter laddat drama i denna historia om livsval, identitet och klass. Berättelsen är fiktiv men bygger delvis på intervjuer med en Sharre (Sharmarke

Elmi) som finns på riktigt, och som liksom bokens huvudperson har fått kriga för att följa sin dröm.

Att följa sina drömmar är något Seluah ofta återkommer till. Men, betonar hon, det handlar inte om den amerikanska drömmen: om du bara kämpar tillräckligt hårt, lyckas du.

– Jag vet själv att om du bor på ena sidan tunnelbananstationen har du sämre chanser än om du bor på den andra. Men jag är intresserad av frågan: Hur är det att jaga drömmen när man samtidigt har väldigt mycket emot sig?

Hennes historier utspelar sig alltid i orten. Det är det enda jag känner till, säger hon.

– Jag vill visa personer härifrån som starka och roliga, inte som offer. Vi som bor här har så mycket emot oss som vi måste ta oss igenom innan vi kommer fram. Klarar man det – då fattar man hur stark person man är!

Text: Anna Ringberg

Foto: Maja Brand

**Jag får inga
snilleblix-
tar. Jag
sitter med block och
penna. Disciplin och
deadlines funk-
ar för mig.**

Seluahts 3 skrivtips

1. Flödesskriv

Skriv vad som faller dig in i tio minuter. Gör inga uppehåll, radera inget, bara skriv.

2. Skriv där du står

Skildra platser, människor och händelser du har runtomkring dig. Vi har alla många berättelser inom oss, det gäller bara att hitta fram till dem.

3. Tänk utifrån klassisk berättelsestruktur

Utgå från en huvudperson med ett mål, ett hinder och en kamp för att nå målet. Det är en enkel modell för att skapa en intressant historia.

TESTA DIG SJÄLV!

VILKEN LÄSARTYP ÄR DU?

Ringa in det
alternativ som
stämmer bäst!
Se resultat på
nästa sida!

Du står på biblioteket och bläddrar igenom böcker för att se om de är något för dig. Hur ska meningarna fortsätta för att boken ska fånga ditt intresse och få följa med dig hem?

1

När Sam tittade fram bakom gardinen såg han ...

- A ... den blonda, tystlåtna i 9A gå förbi med långsamma steg.
- B ... den där bilen stå på tomgång längst ner på gatan igen med släckta strålkastare.
- C ... hur drakryttarna äntligen återvände från spaningsturen till Draganash.
- D ... ut över ruinerna av den stad som en gång varit hans hem, nu bevakad av drönare.

2

Maya kände efter i ryggsäcken, och längst ner låg ...

- A ... en hopvikt lapp med ett telefonnummer och ett hjärta ritat med röd kulspetspenna.
- B ... en USB-sticka som hon aldrig sett förut.
- C ... en antik kompass vars visare först snurrade vilt och sedan stadigt pekade mot öster.
- D ... ett ID-kort med hennes eget foto, men med ett helt annat namn och födelseår.

3

Plötsligt hörde Didrik ...

- A ... sitt namn ropas av den enda röst som kunde få honom att svimma handlöst.
- B ... ett dämpat klick, som när man osäkrar en pistol eller dyrkar upp ett läs.
- C ... hur knackningarna ändrade karaktär till de rytmiska slagen av en kristallhammare.
- D ... det mekaniska surrandet från en robotarm som aktiverades i mörkret.

4

Nova skulle aldrig låta någon få veta att ...

- A ... hon stulit en lock av Albins hår hos frisören och sytt in den i sitt favoritörngott.
- B ... hon vet vem det var som egentligen startade branden i skolan, och varför rektorn tiger.
- C ... hon kan höra exakt vad träden viskar till varandra när vinden rasslar genom löven.
- D ... hon är 404 – den enda hackare i zonen som lyckats knäcka regeringens brandvägg.

5

Om Osman fått välja en superkraft så hade han ...

- A ... velat kunna läsa tankar för att veta vad folk (särskilt Ingrid) egentligen tycker om honom.
- B ... blivit osynlig så att han utan fara kunde undersöka mc-klubbens högkvarter.
- C ... kunnat kontrollera elden och leda sitt folk till seger över förtryckarna från Morgoroth.
- D ... teleporterat sig till en levande planet där hoppet fortfarande spirar.

FLEST A:

ROMANTIK OCH FEELGOOD

Du söker berättelser som känns i hjärtat, där relationer står i centrum.

FLEST B:

DECKARE OCH SPÄNNING

Du älskar nervkittlande intriger och oväntade vändningar.

FLEST C:

FANTASY

Du är en äventyrare som drömmer om magi och stor-slagna riken.

FLEST D:

DYSTOPI

Du dras till det mörka och rebelliska i en framtid vi kanske redan lever i.

Vi som väljer

LOKA KANARP GÖR URVALET AV SERIER FÖR ALLA ÅLDRAR

Vad kännetecknar en riktigt bra barn- eller ungdomsserie, enligt dig? En riktigt bra barn- och ungdomsserie ska snabbt fånga läsarens uppmärksamhet och leda in henne i historien. Det ska finnas en berättarglädje i både text och bild. Och gärna nya saker att upptäcka vid varje läsning.

Serier är bra på att kombinera olika genrer, som i *Superskillz*: En ovanlig superhjärte där fantastiska superkrafter möter vardagsliv i skolan.

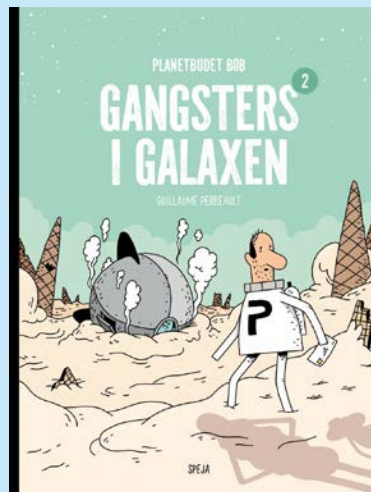
Hur skiljer sig serier för yngre och äldre barn?

För yngre är det bra med tydlighet i både text och bild. Äldre barn kan förstå avancerat bildspråk och kan läsa en serie på flera plan. Men det som är så fiffigt med serier är att de ofta tilltalar flera åldersgrupper på samma gång. Både mormor och barnbarn kan läsa Kalle Anka eller humorstripar i en dagstidning.

Har du sett några nya trender i årets serier?

Det har varit många fina läsoplevelser i årets skörd av serieböcker. Det finns särskilt mycket att upptäcka bland serier som vänder sig till åldern 9-12. Där finns övernaturligheter, roliga vardagsberättelser, relationstrassel och rena äventyr. Något jag inte har sett tidigare är Serietecknarklubbens kombination av fiktion och serietecknarskola. Hoppas att det blir en ny trend att fler unga vill teckna serier!

Loka Kanarp, serieskapare och illustratör. Bor i Edsbyn.

Har
läst

Vill
läsa!

PLANETBUDET BOB. GANGSTERS I GALAXEN

GUILLAUME PERREULT
ÖVERSÄTTNING: HELENA STEDMAN
SPEJA. 144 SIDOR

Bob har blivit "månadens anställd" flera gånger på Rymdposten där han jobbar som planetbud. Därför blir han förvånad när chefen ger honom hans nya jobb: att dela ut ett enda litet brev och samtidigt lära upp sin nya kollega Martina. Lätt fixat för vår hjälte! Eller? Bob och Martina hinner inte färdas långt i sitt rymdskepp innan de har galaktiska gangsters efter sig som är ute efter brevet. Det måste vara mer värdefullt än de först trodde. En märklig liftare, trubaduren Jalle som de plockar upp på vägen, gör inte deras uppdrag lättare. Det är en fröjd att följa Bobs äventyr i olika fantasifulla rymdmiljöer och att se alla färgstarka varelser han träffar på vägen. Teckningsstilen är avskalad, rolig och snygg. Här finns berättarglädje och en spännande story. Andra fristående delen i serien om planetbudet Bob. Den passar alla som gillar humor och rymdäventyr.

Har
läst

Vill
läsa!

Äntligen är det dags för påsklov men det blir inte riktigt som Malte har tänkt sig. Tur att han har sin bästa vän – spöket Saga – när mobbarna mobbas, pappa bara bryr sig om sitt jobb och de farliga vålnaderna närmar sig. Ett nytt spöke dyker upp, fångat i ett gammalt mynt, och han är inte speciellt trevlig. Kan Malte och Saga hjälpa honom att bli fri? Ett lättläst, övernaturligt äventyr.

Övernaturligt

SPÖKVÄNNEN 2: VÅLNADERNA ANFALLER

MICHELLE TOLO
ÖVERSÄTTNING: BJÖRN WAHLBERG
NYPON. 124 SIDOR

Har
läst

Vill
läsa!

Noras familj flyttar från stan till ett hus på landet. Här är hon den enda svarta tjejen i skolan. Allt är annorlunda, hon har inga vänner och värst av allt: det nya stallet där hon ska ha sin älskade tävlingshäst Pellets liknar en soptipp! De andra ryttarna är ett brokigt gäng som inte ens har deltagit i en tävling. *Stall Villervalla* är en charmig och välberättad historia om att börja om på nytt och hitta gemenskap på oväntade ställen.

Hästar

STALL VILLERVALLA

CALISTA BRILL
BILD: NILAH MAGRUDER
ÖVERSÄTTNING: MARIE HELLEDAY EKWURZEL
KARTAGO. 271 SIDOR

Har läst

Vill läsa!

Det är svårt att läsa ut den här boken utan att bli det minsta sugen på att skapa egna serier! Fyra barn har en sak gemensamt – drömmen om att teckna serier. De bildar en klubb och lär sig tillsammans, med hjälp av skolbibliotekarien. Vi följer deras väg till de första egna serierna och på köpet får vi lära oss om serier och hur man gör en egen. Berättad med en entusiasm som smittar. För alla som är nyfikna på hur serier görs.

SERIE TECKNARKLUBBEN

RAINA TELGEMEIER, SCOTT MCCLOUD
ÖVERSÄTTNING: MY BERGSTRÖM
KARTAGO. 267 SIDOR

Har läst

Vill läsa!

Eskil är en helt vanlig kille som gör sitt bästa för att imponera på Vera i klassen. Hon verkar gilla honom också men kanske mest på grund av hans coola bonussyster. En dag får Eskil superkrafter och kan gå igenom väggar. Är det hans chans att äntligen få visa världen vad han går för eller kommer han göra bort sig inför hela skolan? En kul serie om superkrafter i vardagen som kombinerar spänning med relationsproblem.

SUPERSKILLZ. EN OVANLIG SUPERHJÄLTE

MÅNS GAHRTON
BILD: JOHAN UNENGE
KARTAGO. 60 SIDOR

Har läst

Vill läsa!

Tuva packar klarinetten inför orkestertärläget. Dit ska också bästisarna och hennes stora kärlek Mariam, som hon ännu inte blivit ihop med på riktigt. Att vara på läger är som att vara i en bubbla där allt kan hända. Och visst blir det drama, både när det gäller kärlek och vänskap. Mitt i kaoset ska Tuva spela solo för första gången. Nora Dåsnes har en underbar humor och ett starkt driv i berättandet. En träffsäker skildring om att vara tolv år.

SÄG BARA JA

NORA DÅSNES
ÖVERSÄTTNING: JOHANNA LINDBÄCK
ALFABETA. 269 SIDOR

Har läst

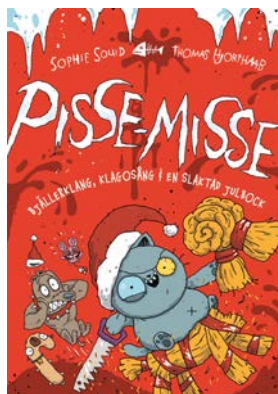
Vill läsa!

Serieboken är baserad på ett online-spel, men kan läsas utan att man har någon relation till spelet. Terry är minst i en klan av mäktiga krigare. Han och hans gris Pim Pim verkar alltid hamna på efterkälken. En dag får de chansen att infiltrera en by som krigarna ska attackera. Den verkar dölja ett hemligt vapen. Men vad händer när Terry hittar riktiga vänner i byn? Hur ska han fullfölja sitt uppdrag? Fartfyllt och skojigt äventyr.

BOOKS OF CLASH 1

GENE LUEN YANG
ÖVERSÄTTNING: PETER ERONSON
BILD: ALISON ACTON, LES MCCLAIN
KARTAGO. 144 SIDOR

Har läst

Vill läsa!

Det lackar mot jul och katten Pisse-Misse inser att han inte kommer få några julklappar överhuvudtaget. Grannhunden Killer-Karin föreslår goda gärningar men istället styckar Pisse-Misse en julbock. Det skulle han inte ha gjort. Julbocken tillhör den skrämmande hårdrockargrannen. Pisse-Misse och gänget flyr stan. Detta är fjärde boken om Sigvard och hans våldsamma katt. Man häpnar, förfasas och skrattar.

PISSE-MISSE: BJÄLLERKLÅNG, KLAGOSÅNG OCH EN SLKATD JULBOCK

SOPHIE SOUD
BILD: THOMAS HJORTHAAH
ÖVERSÄTTNING: MARIE HELLEDAY EKWURTZEL
BERGHS. 88 SIDOR

Har läst

Vill läsa!

En ny kille har börjat i klassen, men någonting med honom är annorlunda. Hans hud är blöt och slemmig, blicken är död, och dessutom luktar han ... fisk? Sashimi kommer från havet och låtsas vara en människa medan han försöker ta reda på mer om sitt ursprung. Men han måste ständigt vara på sin vakt, folk omkring honom får inte upptäcka hans sanna identitet. Jag älskar den knasiga humorn och de oväntade vändningarna i den här historien.

SASHIMI 1: SJÖODJURET

DAN SANTAT
ÖVERSÄTTNING: JOHAN ANDREASSON
KARTAGO. 160 SIDOR

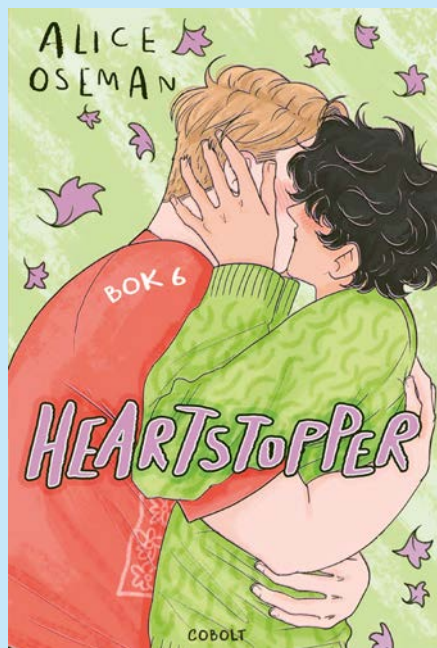

Har
läst ☐
Vill
läsa! ☐

Alice har börjat en konstutbildning på en anrik skola. Där träffar hon Azalea. Det dröjer inte länge innan Azalea avslöjar: "Det bor en demon som suger i sig elevernas själar i biblioteket". Vännerna börjar undersöka om det finns någon sanning i ryktena. En karta avslöjar att det finns hemliga gångar under skolan. De möter gåtfulla figurer som verkar dölja något. Första delen i en serie. Passar dig som gillar mystiska äventyr.

VAMPIRBIBLIOTEKET

DAVID BORIAU, MAN LOU
ÖVERSÄTTNING: CATHARINA ODENCRANTS
EGMONT STORY HOUSE. 48 SIDOR

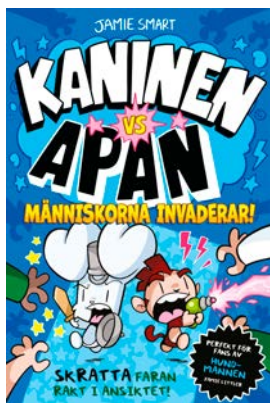
Har
läst ☐
Vill
läsa! ☐

Kärlek mellan killar

HEARTSTOPPER BOK 6

ALICE OSEMAN
ÖVERSÄTTNING: MY BERGSTRÖM
COBOLT. 448 SIDOR

Den avslutande delen av Osemans populära serie som också har blivit tv-serie. Här möter vi tonårsparet Charlie och Nick. Charlie vill göra skolan till en bättre plats för alla som är utanför eller mobbade. Han kandiderar till elevrådsordförande. Nick förbereder sig på att möta vuxenlivets utmaningar. Kommer deras förhållande att hålla även om han börjar plugga på annan ort? En varm och romantisk skildring av sista tiden som tonåring.

Har
läst ☐
Vill
läsa! ☐

Kanin hade kunnat leva ett lugnt liv i skogen – om han inte var tvungen att kämpa mot Apan, som bestämt sig för att bli enväldig härskare. Och om inte Skunko fortsatte att uppfinna maskiner, den ena galnare än den andra, och som ställer till kaos. Samtidigt vill människorna bygga en ny motorväg rakt över deras hem. Kommer djuren kunna enas och försvara sin skog tillsammans? En bok för dig som gillar galen humor.

KANINEN VS APAN. MÄNNISKORNA INVADERAR!

JAMIE SMART
ÖVERSÄTTNING: MATTIAS SILLÉN
TUKAN. 247 SIDOR

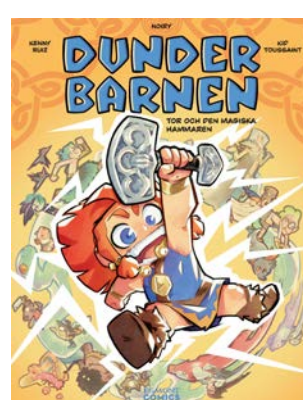

Har
läst ☐
Vill
läsa! ☐

Vi får följa sju personers flykt från olika delar av världen. Från minnen av mandelträd och olivlundar till vackra vyer från staden som var deras. Allas tillvaro får ett plötsligt slut när de slits från sina hem och familjer. De möter många tragiska händelser på vägen genom Europa innan de hamnar i Sverige. Det är starka känslor om hopp, längtan hem, att söka sin identitet och om hur viktigt det är med ett välkomnande.

VI SOM KOM: SJU BERÄTTELSE OM FLYKT *

ALEXANDRA PASCALIDOU
BILD: LOKA KANARP
NATUR & KULTUR. 96 SIDOR
*TEXT OCH URVAL AV KARIN THORN, EXTERN LEKTÖR

Har
läst ☐
Vill
läsa! ☐

Här kommer de nordiska asagudarna i ny tappning. Lille Tor, som är ett barn, har precis fått en ny hammare av dvärgarna och undersöker vad man kan ha den till. Pappa Oden skickar iväg Tor och Vidar på ett uppdrag till jätten i Jötunheim, för att själv få en lugn stund medan sönerna är borta. Föga anar han att Loke är ute efter hammaren och kommer använda all sin list för att få den. Ett äventyr med fartfyllda illustrationer.

DUNDERBARNEN: TOR OCH DEN MAGISKA HAMMAREN

KID TOUSSAINT
ÖVERSÄTTNING: CARIN BARTOSCH EDSTRÖM
BILD: KENNY RUIZ
EGMONT STORY HOUSE. 81 SIDOR

Möt Mats,
årets illustratör
för Barn- och
ungdomsboks-
katalogen

En stilsäker kratta

Hur skulle du beskriva din teckningsstil?

Jag har alltid försökt rita helt realistiskt, men aldrig riktigt förstått hur man gör. Som vuxen lärde jag mig att stilen kallas naivism. En recensent skrev en gång att jag tecknar som en kratta, men en ganska stilsäker kratta. Det var en bra beskrivning.

Du både skriver och tecknar. Dras du lika mycket till bilder som till ord?

Mellan bilder och ord är det omöjligt att välja! Så länge jag kan minnas har jag både ritat och skrivit – redan innan jag egentligen lärde mig skriva fanns det bokstäver på mina teckningar. I mitt huvud var det säkert riktiga ord jag skrivit.

Vad är viktigast för dig att få fram i tecknandet?

Människors känslor. Fast jag ritat i hela mitt liv är jag fortfarande fascinerad av hur en lite annorlunda böj på ett ögonbryn eller en pupill som flyttas ett par millimeter, helt kan förändra en figurs känsloläge. Förresten, har du tänkt på att man alltid har samma ansiktsuttryck som den man tecknar? Är den glad så sitter man och flinar vid ritbordet.

Hur ofta är processen plågsam, hur ofta underbar, hur ofta något där emellan?

Början av processen – att skriva manus, designa figurer och göra bildmanus – är ganska plågsam, men också det allra roligaste eftersom det är då det bestäms hur allt ska bli. Sedan är det dags att teckna och det är inte ångestfyllt utan bara kul. Man kan

lyssna på musik och ljudböcker eller prata med en kompis, lite som när man sticker eller snickrar. Att sitta och teckna är mest av allt ganska mysigt.

Vilken var din favoritseriefigur när du växte upp?

Ingen tvekan: Mumin. Tove Jansson och hennes bror Lars tecknade en daglig seriestripp om Mumin för en engelsk dagstidning i många, många år. Den är både sorglig, poetisk och väldigt rolig.

Kan du tipsa om några älsklingsböcker?

Frånsett böckerna om Mumin vill jag tipsa om Fabian Göransons böcker om Klara och hans bokserie Hokus Pokus. Det är böcker som jag önskar att jag själv skrivit!

Och avslutningsvis, vad tycker du om att pyssla?

När jag gjorde egna serietidningar som barn hade jag alltid med ett uppslag med pyssel. Utan pyssel är det liksom ingen riktig tidning.

Text: Anna Ringberg
Illustration: Mats Jonsson

OM MATS

Namn: Mats Jonsson

Yrke: Serietecknare

Ålder: 53

Oanad talang: Jag är en ganska dålig ryttare, men väldigt bra på att rykta och kratsta hovar.

Har
läst

Vill
läsa!

När Mira var liten utsattes hennes familj för en fruktansvärd monster-attack som förändrade allt. Ända sedan dess har hon jobbat outtröttligt för att bli en av piloterna som styr jätterobotarna, aegis, som skyddar mänskligheten från monstren. Mira är ambitiös och modig men det finns andra piloter som tävlar om att bli nummer ett på topplistan. Detta är första delen i serien och den bjuder på spänning och snyggt tecknad action.

IMMORTAL GUARDIAN – AEGIS 1

VIKTOR ENGHOLM
NOSEBLEED STUDIO. 184 SIDOR

Har
läst

Vill
läsa!

En ung kanin får en vision om att en stor fara hotar flocken. En liten grupp bestämmer sig för att fly och hitta ett nytt ställe där de kan bo. Det är början på en farlig och strapatsrik färd. Den långa flykten är en litterär klassiker från 1972 som nu kommer som vackert tecknad serie. Det är en spännande och tankeväckande berättelse om att kämpa för sin överlevnad, om vänskap och lojalitet och om vilken sorts samhälle man vill bygga.

Episkt äventyr

DEN LÅNGA FLYKTEN

RICHARD ADAMS, JAMES STURMJ
BILD: JOE SUTHPIN
ÖVERSÄTTNING: NOOMI HERBERT
EPIX. 384 SIDOR

Har
läst

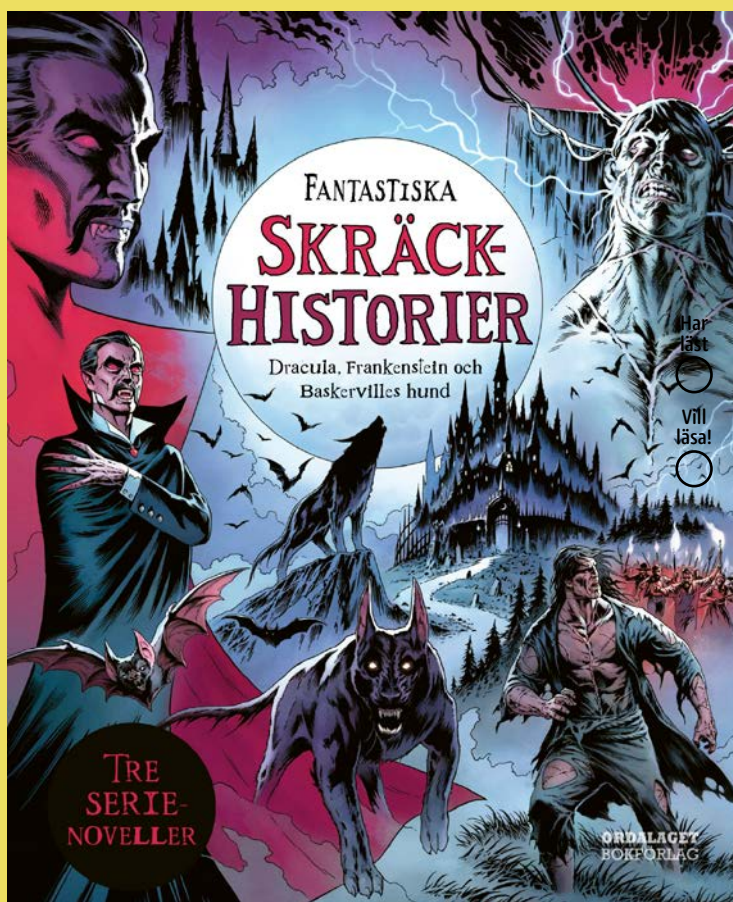
Vill
läsa!

Siri är en begåvad ung konstnär men ångest och tvång tar över hennes tillvaro. Det är en stark skildring av att kämpa mot anorexi, en sjukdom som stjälar många år av Siris liv. Den innehåller ämnen som självskadebeteende och självmordsförsök men ger också hopp och visar att det går att bli frisk. Särskilt rörande är scenerna med mamman som finns vid Siris sida i det djupaste mörkret. En välberättad historia som man direkt sugns in i.

HUNGER

SIRI LIDBECK
KAUNITZ-OLSSON. 397 SIDOR

Har
läst

Vill
läsa!

Skräck

Sugen på odödlig litteratur i serieform? I denna samling finns tre skräckberättelser från 1800-talet som var och en har blivit stilbildande. Dracula har format vår bild av vampyrer, böckerna om Sherlock Holmes var de första deckarna och även Frankenstein har gjort ett stort avtryck i den moderna populärkulturen. Serieversionerna som är tecknade av Marvel- och DC-serietecknaren Anthony Williams, bjuder på klassiskt rys och kalla kårar.

FANTASTISKA SKRÄCKHISTORIER: DRACULA, FRANKENSTEIN OCH BASKERVILLES HUND

CLAIRE BAMPTON. BILD: ANTHONY WILLIAMS
ÖVERSÄTTNING: MARIE HELLEDAY EKWURTZEL
ORDALAGET. 96 SIDOR

• KAN DU HITTA DE HÄR FEM BILDERNA I DEN STORA BILDEN?

JERRY

PAULINA

NUFFE

TIGER

KITTY

VALLE ?

- DET FINNS SEX PAPEGOJOR. KAN DU HITTA ALLA?
- VAR FINNS HUNDEN MED EN ROSETT RUNT HALSEN?
- DET FINNS BARA EN APA. KAN DU HITTA DEN?

Dinosaurier och Escape Room Visar Vägen

I Uppsala finns bevis på att det händer oväntade roliga saker när man låter ungdomar själva bestämma vägen till läsning. Där pågår projektet Läsvisare där unga är anställda av biblioteken och kulturhusen för att skapa läsfrämjande aktiviteter.

”Marken skakar, något rör sig snabbt. Gwaaa, ett dinosaurieljud hörs ... Fly undan faran”. En ljudslinga med en berättelse hörs över hela träningslokalen och längst fram står Ibrahim, 16 år, och visar hur övningen går till. Han är en av dem som skapat träningspasset: En forskningsbesättning har kraschat i djungeln och ska ta sig ut levande. För att lyckas behöver de bland annat smyga förbi dinosauriägg och hoppa över grenar.

– När man lyssnar på storyn tänker man inte på att det är jobbigt att träna, man vill bara skydda sig från en T-rex, säger Ibrahim.

Salen i Gottsunda kulturhus är full av stepup-brädor, hantlar och ungdomar som härmar rörelserna. Tempot är högt och musiken dånar. Det fnissas och svetten lackar.

Som nyblivna läsvisare famlade Ibrahim och Sahil efter en bra idé. Gruppens olika intressen, som träning, dinosaurier och film, gjorde att de började tänka på Jurassic park och de hittade på en berättelse kring ett äventyr. De fick uppmuntran och stöd av sina handledare och lyckades få med Friskis & Svettis som samarbetspartner. Killarna säger själva att de tyckte läsning var tråkigt när de började jobbet, men att de nu fått en annan bild.

– Träning är för hälsan och läsning är för hjärnan, man behöver båda grejerna resten av livet, säger Sahil och Ibrahim i mun på varandra.

Sahil berättar att han från början tyckte att det var schysst att bara få en lön, men att han nu fått så mycket mer:

– För en som inte är född här är det väldigt bra att läsa. Jag har lärt mig läsa, skriva och prata bättre. Och jobbet har hjälpt mig mentalt och gett mig erfarenhet. Jag kan rekommendera alla att bli läsvisare.

Läsvisare kallas de ungdomar som får extrajobb under en 12-veckorsperiod med fokus på att hitta nya sätt att nå ut med läsning till unga mellan 13 och 25 år. Till sin hjälp har de coacher från biblioteken och Kulturhusen i Gottsunda och Sävja. Projektet finansieras av Kulturrådet

och ingår i satsningen Mer läsning unga, som riktar sig till ungdomar i områden med socioekonomiska utmaningar.

Läsvisarna Hanna och Amanda, båda 15 år, kläckte ganska snabbt sin idé om ett Escape room där läsning och lösning är i centrum. Boken *En duktig flickas handbok i mord* av Holly Jackson inspirerade dem att skapa en deckargåta och visualisera en berättelse. Här finns en bokhylla, stolar med spindelväv, ett bord och annan rekvisita.

– Vi använde oss av de fem sinnen (se, röra, känna, lukta, smaka) när vi byggde upp miljön. Och vi kände att en deckare skulle passa ungdomar. Jag tror inte att så många skulle vara taggade på ett Escape room om ... Bibeln till exempel, säger Amanda. Hanna hakar på:

– Jag hade läst den här boken och det är den bästa bok jag har läst. Men vi har gjort så att man kan vara med fast man inte har läst boken, vi spoiler inte, säger Hanna.

Att klura ut gåtan tar vanligtvis 10-20 minuter. När dagens grupp med ungdomar kommer in får de en ram till historien. De ska hitta några gömda filer och till slut mördaren. För att lyckas behöver de lösa gåtor och hitta ledtrådar i böcker, bokstäverna O, D, B, R skakas fram och bildar ordet BORD, där nästa ledtråd finns. Att Amanda är gammal scout bidrar till att ledtrådarna innehåller kryptiska alfabet och är ganska kluriga. Så småningom listar någon ut vem mördaren är och alla vinner en bok av Holly Jackson.

– Vi märker att de som varit med på Escape Room blir peppade att läsa boken, och även fler likande böcker efter det. Jag tror det blir lättare att läsa om man får första ”puschen”. säger Hanna.

Text: Lena Boqvist

Foto: Maja Brand

Läsvisarna Hanna och Amanda skapar spänning.

Träna är livsviktigt, enligt läsvisarna Sahil och Ibrahim

Läsvisarna är ett av tio projekt riktade till unga 13–25 år som Kulturrådet följer extra noga. Målet är att dra lärdom av hur projekten arbetar och sprida dem som lärande exempel.

Läs mer på Kulturrådets webbplats:
kulturradet.se/merlasningunga

Tips från handledarna till andra vuxna:

1. Lyssna på ungdomarna
2. Stötta
3. Ge fria händer

Vi som väljer

JENNY EDVARDSSON GÖR URVALET AV BÖCKER FÖR 9–12 ÅR, UNGDOMSBÖCKER OCH UNGA VUXNA

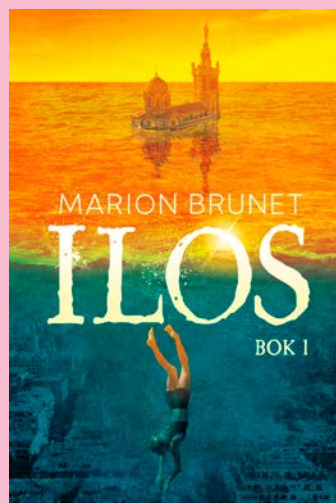
Vad är viktigast för dig när du väljer böcker för 9–12 år och uppåt?
När jag väljer böcker försöker jag tänka bredd. Jag vill ha en bredd i tema, genre, svårighetsgrad och förlag. På så sätt hoppas jag att mitt urval bidrar till att alla kan hitta en bok som passar just dem.

Vad har stuckit ut i årets urval?
I år är jag mest chockad över antalet böcker. Det känns som om utgivningen har ökat och att jag fått allt fler böcker att läsa. Jag upplever också att flera förlag satsat på nyutgivning av äldre titlar och att flera klassiker har kommit i återberättade versioner för barn och unga. Dock är det så att nyutgivning av äldre litteratur och återberättade versioner inte kommer med i katalogen. Istället fokuserar vi på nyskriven barn- och ungdomslitteratur.

Hur skiljer sig böcker för mellanstadiet från ungdom och unga vuxna?
De största skillnaderna är nog språket och vissa teman. För yngre läsare är ofta språket något enklare och teman som skola, vardag och vänskap är frekventa. För äldre läsare kan man se att språket blir svårare men också att teman som sexualitet, samtycke och kriminalitet blir mer framträdande.

Finns det några tydliga teman i år?
Min upplevelse är att utgivningen för barn och unga (9-unga vuxna) har ökat och med den också en större spridning i genrer. Det finns en hel del skönlitterära böcker om sport. Likaså har jag läst många böcker som kan rymmas inom genrerna spänning, skräck och dystopi. Vanligt är också att författare skriver bokserier, där en eller flera delar ges ut under ett år.

Jenny Edvardsson är lärarutbildare, författare och föreläsare, verksam i Kristianstad.

Har
läst
☐
Vill
läsa!
☐

Klimatdystopi

ILOS
MARION BRUNET
ÖVERSÄTTNING: MARIANNE TUFVESSON
LILLA PIRATFÖRLAGET. 263 SIDOR

Vi är i franska Marseille. Året är 2052. Klimatförändringar har ritat om kartan och förändrat samhället. Klyftorna är stora. Här lever Nolane. Hon är fridykare. Genom att ge sig ner i områden som tidigare låg ovanför vattenytan kan hon hitta fynd som går att sälja. Det är så hon kommer i kontakt med Kommendören, en av de ultrarika. Snart arbetar Nolane för honom men hon är inte nöjd. När sådana som han har makten kommer samhället aldrig att förändras till det bättre. I boken får man, förutom Nolane, följa sex andra tonåringar som försöker överleva i ett samhälle med extrema klyftor. Vad krävs för att få till förändring? Hur långt är man beredd att gå för att få saker och ting att bli som man vill? En stark skildring av ett framtida samhälle som dessvärre inte känns alltför avlägset. Första delen i en trilogi.

Har
läst
☐
Vill
läsa!
☐

Det är krig i Sverige. Delar av Stockholm läggs i ruiner. Vad ska man som 15-åring göra när man har ansvar för sin lillebror och hastigt måste fly? Vart ska man ta vägen och vad ska man ta med sig? När stressen lagt sig inser huvudpersonen Hedda att hon har koll. Hennes mamma har tränat både henne och lillebror i kod gul, orange och röd. Nu gäller det att följa koderna så att de hamnar i säkerhet. Lättläst och spännande!

Första delen i en serie

GRÅ ZON
PÄR SAHLIN
HEGAS. 93 SIDOR

Har
läst
☐
Vill
läsa!
☐

Miriam är 14 år när hon får reda på att hennes adoption inte gått rätt till. Hon blev stulen och såld till Sverige. Det skapar oro. Miriam vet inte längre vem hon är. Som tur är finns fotbollen. På planen kan hon glömma allt annat och bara fokusera på att få bollen i mål. När hon möter den nya grannen tror hon sig få en ovän men det visar sig snart utvecklas till något helt annat. En bok om identitet, tillhörighet och fotboll.

FRÄMLINGSKAMELEONT
MARTA SÖDERBERG
BONNIER CARLSEN. 220 SIDOR

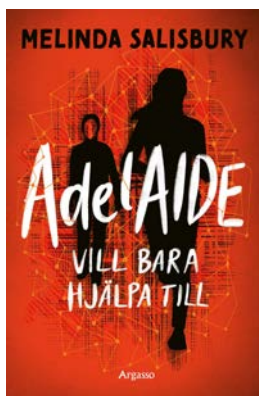
Har läst ☐ Vill läsa! ☐

Åtta ungdomar har samlats i ett hus, avskärmade från allt och alla. De ska delta i en skrivarkurs som leds av den mytomspunna författaren Meredith Graffam. Den som lyckas bäst på kursen kommer att få ge ut en bok. Meredith har väldigt okonventionella metoder för att få ungdomarna att utvecklas som författare. Den ena metoden mer farlig än den andra. Det blir en kamp på liv och död. Spännande thriller som griper tag!

Dark academia

NÄR VI VAR MONSTER

JENNIFER NIVEN
ÖVERSÄTTNING: CARINA JANSSON
LILLA PIRATFÖRLAGET. 389 SIDOR

Har läst ☐ Vill läsa! ☐

Freya vill bli känd, så känd som influencern Hye-jin. Men hur mycket hon än försöker får hon inte fler följare. Allt ändras när hennes styvpappa kommer hem med en supermodern AI-assistent kallad Adelaide. Med hjälp av assistenten får Freya en ny stil och hennes inlägg får fler följare. Jakten på fler följare får henne att lita på Adelaide och snart gör Freya saker som är allt annat än lagliga.

AI

ADELAIDE VILL BARA HJÄLPA TILL

MELINDA SALISBURY
ÖVERSÄTTNING: HELENA OLSSON
ARGASSO. 145 SIDOR

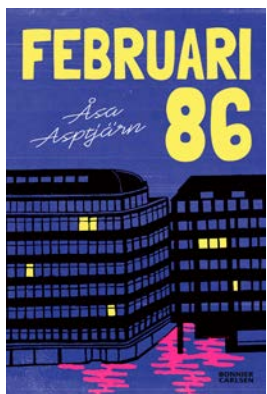
Har läst ☐ Vill läsa! ☐

Ett dystopiskt Svealand, där människor är indelade i olika grupper. Ju sämre grupp, desto sämre liv. Ran och hennes familj tillhör de rödringade, den grupp som har lägst status. När hennes bror kidnappas och hennes mamma dödas inser Ran att det samhälle som hon alltid trott på bara är en stor lögn. Hon behöver avslöja lögnen för att kunna förändra. En spännande bok som griper tag. Om orättvisor, stort mod och önskan om förändring.

Dystopi

RAN

ESTRID KLINT.
BOOKMARK. 437 SIDOR

Har läst ☐ Vill läsa! ☐

Året är 1986 och det är dags för sportlov. Isa ska vara hos sin farmor i Stockholm under lovet. Hon är inte helt glad över detta men när hon väl kommer till storstan möter hon Hinke. De tillbringar lovet tillsammans och hinner möta en massa andra människor. Den ena mer mystisk än den andra. På natten den 28 februari blir Isa vittne till en skjutning. Vad är det egentligen hon har sett? Spännande om en händelse i den svenska historien.

True crime

FEBRUARI 86

ÅSA ASPTJÄRN
BONNIER CARLSEN. 220 SIDOR

Har läst ☐ Vill läsa! ☐

Nora går på musikgymnasium. Hon älskar att öva med kören, inte minst för att körläraren Agnes är där. Timmarna bara försvinner bort. Hemma däremot är det kaos. Mamma går inte ut från sitt rum och pappa har flyttat med sin nya fru och barn till Norge. När Agnes visar Nora uppmärksamhet känns allt perfekt, förutom att hon inte kan berätta för någon, inte ens för bästisen Edith. En bok om den första uppslukande förälskelsen.

Den första förälskelsen

SJUNG SAKTA FÖR MIG

PAULINA NYMAN
BONNIER CARLSEN. 208 SIDOR

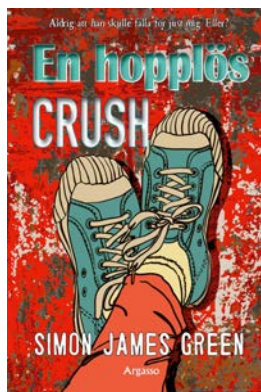
Har läst ☐ Vill läsa! ☐

Det är om dig jag skriver är en bok skriven i diktform. Den är så mitt i prick i skildringen av att gå sista året på högstadiet. Det är förälskelse, oskrivna regler och tydliga hierarkier. Det är osäkerhet, svek och ord som aldrig blir sagda. Det är en bok med få ord men som ändå lyckas få väldigt mycket sagt.

Som poesi

DET ÄR OM DIG JAG SKRIVER

MOA BACKE ÅSTOT
RABÉN & SJÖGREN. 106 SIDOR

Har läst
Vill läsa!

Harvey är cool och populär. Han spelar fotboll och är tillsammans med skolans populäraste tjej. Alfie däremot, är allt annat än cool. Han är spinkig, spelar Xbox och har få vänner. Men så händer något som förändrar allt. När Harveys tjej gör slut lagom till skolbalen frågar Alfie om Harvey vill gå med honom. Harvey svarar... En mysig och lättläst berättelse om att vara kär.

HBTQI

EN HOPPLÖS CRUSH

SIMON JAMES GREEN
ÖVERSÄTTNING: MARIA FRÖBERG
ARGASSO. 120 SIDOR

Har läst
Vill läsa!

Tänk dig in i följande: Du är död men finns ändå med i den verkliga världen, kanske som ett spöke. Det är precis det som händer för Milo och nu måste han försöka ta reda på vad som egentligen hände den där natten, då han dog. Genom att följa efter människor som fanns i Milos närhet, när han levde, läggs ledtråd till ledtråd. Inget är riktigt som det ser ut att vara. Spännande!

JAG ÄR JU DÖD

KARL MODIG
VOX BY OPAL. 253 SIDOR

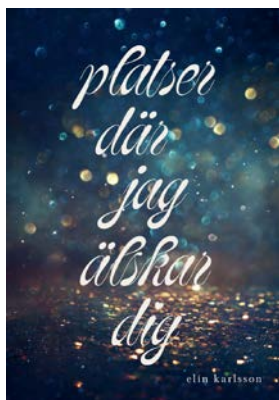

Har läst
Vill läsa!

Genom åtta olika noveller får du möta ungdomar i skolan, i hemmet, på sjukhuset och på resande fot. De lever, älskar, hatar. Känslorna är utanpå kroppen men ibland också gömda långt, långt där inne. De får inte komma fram. Det är farligt att blotta sitt innersta. Korta noveller som väcker både känslor och frågor.

HÅLLA ANDAN – NOVELLER FÖR UNGA

CHRISTINA LINDSTRÖM
B WAHLSTRÖMS. 122 SIDOR

Har läst
Vill läsa!

Med ett poetiskt språk och korta kapitel får du följa med till alla de platser där berättarjaget tänker på den som hon älskar. Det är längtan, pirr, ångest men också den häftiga känslan när man blir sedd. Genom små nedslag i vardagen får man följa med in i kärlekens berg- och dalbana. Lättläst bok som varar länge!

Kärlek

PLATSER DÄR JAG ÄLSKAR DIG

ELIN KARLSSON
KIKKULI. 35 SIDOR

Har läst
Vill läsa!

En lättläst bok som berör. Adam är mobbad och utsatt. Han har svårt att tygla sitt humör. I skolan hamnar han ofta i konflikter och får vara i Lilla gruppen. Det gillar han. Där finns läraren Hamid, som förstår honom. Adam börjar ta tabletter och dras snart in i gängkriminalitet. Han börjar ljuga för sin mamma och Hamid. När han inte kan betala sina skulder tvingas han betala på annat sätt. Obehaglig samtidskildring!

DET VAR JAG

THOMAS HALLING
EASY PEASY PUBLISHING. 162 SIDOR

Har läst
Vill läsa!

Saga är så trött på sig själv och sitt namn. Hon vill bli någon annan och ett första steg är att byta namn men vilket namn ska hon ta? Under sommaren skickar kompisen Mirjam dagligen sms med olika namn, men inget stämmer. Samtidigt fortsätter Saga strula med Adrian men egentligen är det ju Nils som hon är kär i eller? En varm och känslomässig bok om identitet, vänskap och kärlek.

EN ANNAN SAGA

ANNELIE ADAMSDOTTER
BONNIER CARLSEN. 184 SIDOR

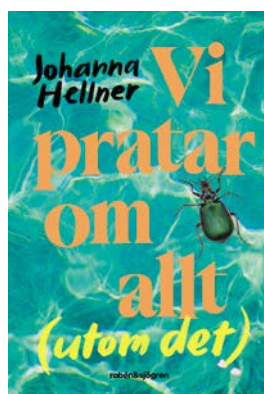
Har läst
Vill läsa!

Elien, som tillhör de små, lever under marken. Där har de byggt hålor och gångar. Under marken är de skyddade från de stora, macusonerna. Men livet under jord passar inte Elien. Hon vill upp till ytan. Kanske skulle allt kunna bli annorlunda om de små gick samman och gjorde revolt mot de stora. Det kräver planering och samordning och snart finns en plan! Det här är en spännande bok! Första delen i en serie.

Fantasy

JAKTEN PÅ LJUSET

JENNY IVARSSON.
RUBY BOOKS. 293 SIDOR

Har läst
Vill läsa!

Maggi och Liv är bästa kompisar. De kan prata om allt. Men när Liv blir ihop med Rasmus förändras det. Liv blir osäker. Maggi känner inte igen henne längre. Liv vill så gärna passa in i Rasmus liv. Samtidigt börjar Rasmus höra av sig till Maggi. Vad är det egentligen han vill? Snart finns det så många hemligheter, som absolut inte får komma fram. Stark skildring av vänskap och den första drabbande förälskelsen.

VI PRATAR OM ALLT (UTOM DET)

JOHANNA HELLNER
RABÉN & SJÖGREN. 255 SIDOR

Har läst
Vill läsa!

På orten där Agnes bor finns en gammal gruva. Den är nedlagd efter ett ras. Agnes morfar var med vid raset och den enda som överlevde. Nu har de styrande bestämt sig för att öppna upp gruvan på nytt. Det gillar inte Agnes morfar. Han säger att det är farligt. När Agnes och hennes kompisar är med på en utmaning bestämmer de sig för att besöka gruvan för att få till en riktigt läskig bild. Det skulle de aldrig ha gjort ...

Skräck

BLOD KRÄVER BLOD

DANIEL THOLLIN
HEGAS. 69 SIDOR

Har läst
Vill läsa!

Ingrid går i nian och känner sig ensam när bästa kompisens flyttat utomlands. När det kommer två nya elever till klassen hamnar de bredvid Ingrid och snart är hon inte lika ensam längre. Men Uni och Sigrid drar inte riktigt jämnt och Ingrid tvingas navigera mellan dem. När Ingrid gör ett misstag ställs allt på sin spets. En bok om att försöka hitta sin plats utan att tappa bort sig själv.

SISTA TERMINEN I NIAN

VIRVE HEDENBORG
ORDALAGET. 203 SIDOR

Har läst
Vill läsa!

Det skulle bli en riktigt skojig resa. Adam, Noah, Fredrik och Joel tillsammans en vecka i Grekland men det var då det. Nu, när de äntligen är på väg, känns det inte lika skoj längre. Adam har inte vågat berätta för Noah att han är kär i honom och har varit det under lång tid. Det är därför han dragit sig undan. En stark berättelse om vänskap, förälskelse och livet som hastigt kan förändras.

RESAN

EMMA JOHANSSON.
OPAL. 276 SIDOR

Har läst
Vill läsa!

Brott består av nio berättelser, som alla hör ihop med dödsskjutningen som boken inleds med. Nio ungdomar delar med sig av sina liv och hur de påverkas av att en av dem, Jack, nu är död. En bok som skildrar en samtid så som den kan se ut i delar av vårt land. Starkt och trovärdigt, där ungdomars tankar kring sina liv och möjligheter är i centrum.

BROTT

JOHANNA LINDBÄCK, SARA OHLSSON.
LILLA PIRATFÖRLAGET. 204 SIDOR

Har
läst
○
Vill
läsa!
○

Anna-Karin är 16 år och lever på landet. I Europa pågår andra världskriget, men det påverkar inte Anna-Karin i någon större utsträckning. Hon går på dans, blir kär och längtar efter att flytta hemifrån. När hon träffar Nils känns allt så bra men sen blir Anna-Karin gravid och Nils vill inte gifta sig. En berättelse om hur det var att vara ung i 1940-talets Sverige. Boken bygger delvis på författarens egen släkthistoria.

ENSAM PÅ JORDEN
MOA ERIKSSON SANDBERG
ALFABETA. 224 SIDOR

Har
läst
○
Vill
läsa!
○

Tre kvinnor, tre liv, tre århundraden. Maria, Charlotte och Alice kämpar för kärlek, frihet, och ett eget liv. De förenas av att leva i världar där männen vill se dem tämjda eller begravda och där det är svårt att få gå sin egen väg. Det här är en bok som blandar fantasy, gotik och historia med HBT-QI-tema.

BEGRAV VÅRA BEN I NATTENS JORD
V. E. SCHWAB
ÖVERSÄTTNING: YLVA SPÅNGBERG
MODERNISTA. 656 SIDOR

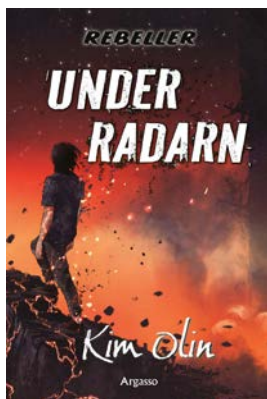

Har
läst
○
Vill
läsa!
○

Ophelia Winters börjar på elituniversitetet Sorrowson. Det var här som hennes föräldrar omkom i en helikopterolycka. Nu kan hon ta reda på vem som låg bakom olyckan, även om hon redan vet att det är Cain Green. Inget blir riktigt som Ophelia planerat, för på skolan finns också Cains son Alex. De dras till varandra. En roman med mörker och åtrå och som inte lämnar läsaren oberörd. Första boken i en serie om två.

Dark academia

NIGHTSHADE
AUTUMN WOODS
ÖVERSÄTTNING: EMILIA FJELD
MODERNISTA. 350 SIDOR

Har
läst
○
Vill
läsa!
○

Iggy flyr för sitt liv. I samhället styr Framtidsfronten eller Hundarna som de kallas. Gör man inte som Framtidsfronten säger blir man tillfångatagen eller dödad. Av en slump möter Iggy Roland och Roland räddar Iggy liv. När Hundarna sedan attackerar Roland blir det Iggy som får ta över Rolands uppdrag. Att rädda liv. En spännande och skrämmande berättelse om att våga göra motstånd i ett samhälle som är diktatoriskt.

Thriller

UNDER RADARN
KIM OLIN
ARGASSO. 170 SIDOR

e
○
Har
läst
○
Vill
läsa!
○

Ichiro är en ung transkille som funderar mycket på sitt liv och på framtiden. Han bor med sin mamma som inte mår bra. Chefen trakasserar henne men hon vågar inte säga upp sig. Hon behöver pengarna för att kunna bo kvar i lägenheten. Ichiro bestämmer sig för att försöka hjälpa till. Han söker flera jobb och snart är han anmäld till en dragtävling. Lättläst bok om att vara ung och hitta sin identitet.

DRAGQUEEN PÅ SCEN
C.A. TANAKA
ÖVERSÄTTNING: CATHARINA ANDERSSON
EASY PEASY PUBLISHING. 184 SIDOR

Har
läst
○
Vill
läsa!
○

Att vara ung år 1995. Ferri är 17 år och ingen förstår henne. Pappa är knas och Ricke vill mest ligga. Tänk om man bara kunde försvinna. Det här är en bok om att hitta sig själv i en tid då det varken fanns internet eller sociala medier. Första delen i en serie

HÄR BÖRJAR LIVET
LENA FRÖLANDER-ULF
HEGAS. 85 SIDOR

FINN 5 FEL!

KLASS 6 ORDNAR DISCO PÅ SKOLAN. FEM SMÅ DETALJER
SKILJER BILDERNA ÅT. KAN DU RINGA IN DEM?

